

Ve stínu Říše

SATINE
ZILLAH

František Kotleta

P. Schink, P. Stančík, R. Bureš, T. Bandžuch, J. Kotouč a další

Ve stínu Kříže

Antologie české fantastiky

SATINE
ZILLAH

Boris Hokr, Leoš Kyša (eds.)

Ve stínu Říše

Antologie české fantastiky

FANTASTICKÁ
ÉPOCHA

Copyright © Tomáš Bandžuch, Roman Bureš,
Dan Černý, Pavel Fritz, Markéta Klobasová,
František Kotleta, Jan Kotouč, Míla Linc,
Lucie Lukačovičová, Petra Lukačovičová, Jakub Mařík,
Julie Nováková, Petr Schink, Kristýna Sněgoňová,
Petr Stančík, David Šenk, René Vaněk, 2017
Cover Illustration © Satine Zillah, 2017
Cover Art © Lukáš Tuma, 2017
Preface © Martin Fajkus, 2017
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2017

ISBN 978-80-7557-460-2 (pdf)

OBSAH

ODVÁŽNÁ ČTENÁŘKO, STATEČNÝ ČTENÁŘI

ČÁST PRVNÍ BOJ ZAČÍNÁ

Markéta Klobasová

ONI

Julie Nováková

OPONA PADÁ, HRA SKONČILA

Tomáš Bandžuch

JITRO PO ZLÉ NOCI

David Šenk

DÝM NAD MNICHOVEM

- I. Láska bez hranic
- II. Celá hořím, miláčku!
- III. Poslední maso

ČÁST DRUHÁ BOJ ZUŘÍ

František Kotleta

DOS GROJSE GENARERAJ

Doslov
Pavel Fritz

TENKRÁT NA UKRAJINĚ

Petr Stančík

AHASWEHRMACHT

Petr Schink

MEYRINK

Roman Bureš

O LIDSKÉM DOBYTKU

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Jakub Mařík

CHLAD VĚČNOSTI

Míla Linc

DOKUD NÁS SMRT NEROZDĚLÍ

ČÁST TŘETÍ BOJ NEKONČÍ...

Jan Kotouč

ARGENTINSKÉ PROBUZENÍ

1. Pověření
 2. Stopování
 3. Střetnutí
 4. Probuzení
- René Vaněk

DIGIMENGELE

Petra Lukačovičová

STROJ NA VÝROBU HAVRANŮ

Kristýna Sněgoňová

NA VLASTNÍ KŮŽI

- Den první
- Den druhý
- Den třetí
- Den čtvrtý
- Den pátý
- Den šestý
- Den sedmý
- Den osmý

Den devátý
Den desátý
Den jedenáctý
Den dvanáctý
Den třináctý
Den čtrnáctý
Den patnáctý
Lucie Lukačovičová

JEDINÝ ČLOVĚK

Dan Černý

NACIMARS

ZABIJ SI SVĚHO NÁCKA

MEDAILONKY AUTORŮ

Markéta Klobasová (*1990)
Julie Nováková (*1991)
Tomáš Bandžuch (*1986)
David Šenk (*1977)
František Kotleta (*1981)
Pavel Fritz (*1968)
Petr Stančík (*1968)
Petr Schink (*1979)
Roman Bureš (*1975)
Jakub Mařík (*1981)
Míla Linc (*1982)
Jan Kotouč (*1987)
René Vaněk (*1983)
Petra Lukačovičová (*1984)
Kristýna Sněgoňová (*1986)

Lucie Lukačovičová (* 1980)
Dan Černý (* 1982)

Dobrá nácek, mrtvá nácek.

ODVÁŽNÁ ČTENÁŘKO, STATEČNÝ ČTENÁŘI

Jsem velice rád, že právě mně připadla ta čest, uvítat vás na prvních stranách této antologie. Předmluva obvykle bývá místem, kde páni editoři seznamují čtenáře s tím, v jakých bolestech se jejich projekt rodil a jaké hrůzostrašné problémy a překážky přitom museli řešit a překonávat, obvykle za skřípění zubů a nadprodukce potu, krve, slz a jiných tekutin. Naštěstí ale pánové Boris Hokr a Leoš Kyša uznali, že si tato antologie zaslouží poněkud originálnější úvod, a s úlevou to hodili na krk mně. (Ani si nepřejte vědět, za kolik nitek jsem musel zatahat, kolik laskavostí si vybrat a kolika lidem pohrozit, abych dosáhl svého.) Ptáte se proč? Protože tohle je antologie, jaká tu ještě nebyla. A já nejsem (zatím) spisovatel, takže to byla jediná příležitost, jak sem propašovat svoje jméno.

Netuším, koho ta myšlenka napadla jako prvního. Jestli to byl Boris Hokr, když seděl v oblíbeném křesle v póze do detailů napodobující jeho vzor Ernsta Stavro Blofelda se sklenkou dobrého vína v ruce a neodmyslitelným kocourem Brodym na klíně. Nebo Leoš Kyša, jehož široké slovan-ské tváři a statné postavě by ze všeho nejvíce slušel kožený kabát a brigádýrka s rudou hvězdou, jakou nosívali jen ti nejdrsnější komisaři Rudé armády. Každopádně, když mi ti dva oznámili, že budou dělat antologii povídek tematicky zaměřenou na nacismus a „nácky“, byl jsem stejně okouzlený, nadšený i znepokojený jako oni sami.

Jedna z nejzákladnějších literárních pouček totiž praví, že hrdina může opravdu vyniknout jen v případě, že má odpovídajícího protivníka. Vždyť, jak by to vypadalo, kdyby se hlavní

protagonista probojoval hordami odporných skřetů k finálnímu střetnutí s Temným pánem, jen aby vzápětí zjistil, že je to retardovaný imbecil s IQ šumící trávy. To by bylo prostě *faux pas*. Ostatně, právě záporáci bývají největší slabinou mnoha příběhů. Ne každý autor dokáže stvořit někoho takového jako Sauron, profesor Moriarty, Voldemort či Cthulhu. To jsou zlodušci, jejichž nechvalný věhlas už dávno přesáhl oblast literatury a udělal z nich součást popkultury. Jenže na každého takového připadá tuna zlolajného kanónfutu.

Náckové v tomto ohledu představují téměř ideální záporácký materiál. Jejich třetí říše byla skutečným impériem zla a temnoty, které minimálně o silikonové desítky prsa poráží vše, co kdy byli schopni vytvořit Sauron i jeho velký učitel Morgoth. Dokonce i klaun Pennywise by se cítil jako úplně neschopný břídil, kdyby se s nimi měl porovnávat v metodách, jak vyvolat strach a hrůzu. Navíc se nacistická mašinerie smrti ze všeho nejvěrněji přibližovala tomu, jak si lidé představují peklo. Jen nebyla zaměřena na trestání hříšníků, ale těch nevinných.

A co víc, tento obludný systém vyprodukoval stovky a tisíce nelidských zrůd bez jakéhokoliv svědomí a skrupulí, jež se pásly na utrpení jiných lidských bytostí. Jejich mozky byly plné zvráceností a z tváří jim sálal fanatismus, který nepřipouštěl pochyby. A co bylo úplně nejhorší, až do konce tyhle stvůry věřily, že dělají správnou věc a vlastně pracují ve prospěch vyššího dobra.

Je děsivé, jak jeden člověk a jedna ideologie dokázali zfanatizovat naprostou většinu národa, přimět ho zapomenout na lidskost, soucit a humanitu, aby jim na oplátku dali iluzi pocitu nadřazenosti a všemocnosti, jež ale stejně nakonec splaskla jako mýdlová bublina. A velkášské plány na světovládu skončily porážkou a pokořením. Nepřipadá vám v tomto ohledu Adolf Hitler skoro jako nějaký šílený čaroděj, který prostřednictvím krvavých obětí tisíců lidí hodlá vyvolat temnotu, aby

sloužila jeho plánům? A je mu přitom naprosto jedno, jestli zahynou nevinní, jeho nepřátelé nebo vlastní přísluhovači? Když už mluvíme o těch přísluhovačích, kde jinde byste našli tak odporné zjevy, jakými byli mistr lží Goebbels, manipulátor Bormann, padlý hrdina tlustý Göring či Anděl smrti Mengele.

Proti Hitlerovi byl Sauron naprostý amatér, protože měl jen devět Černých jezdců. Nacisté jich měli mnohem víc a většina jich chodila v černých uniformách se stříbrnými lebkami na čepicích a runami SS na klopách. Působí to sice poněkud klišovitě, ale černá má v řadách záporáků dlouhou tradici a tak nějak se hodí k jejich osudu. Takže by se mohlo zdát, že nácci budou ideálním prototypem zloduchů, které by autoři fantastiky mohli obsadit do svých příběhů. Zvláště u nás, v zemi, kde to schytl Reinhard Heydrich, trojka nacistické mašinérie! A přesto se tu objevují spíše jen sporadicky.

Snad je to tím, že na rozdíl od všech těch legií zkázy, krvelačných skřetů, brutálních orků či rytířů chaosu a jejich pánů byli a jsou nacisté skuteční! A vzpomínky na jejich řádění jsou prostě ještě (ano, i přes sedmdesát let po jejich pádu) příliš živé, příliš děsivé a příliš nepochopitelné. Možná, že za pár stovek let upadnou v zapomnění stejně jako tolik jiných krutovlád a tyraníí. Ale spíše bych tipoval, že se jejich hrůzná činy zakódovaly do našeho podvědomí tak hluboko a výrazně, že se stanou synonymem pro skutečné a nefalšované zlo.

A právě to může být důvodem, proč naše fantastika obchází kolem nacismu spíše obloukem. Je rozdíl vymyslet si papírového zloducha a obdařit ho rádoby myšlenkami plnými temnoty a zla, a přivést na scénu nacisty s celou jejich zvrácenou ideologií. Jak se říká: Když příliš dlouho zíráš do propasti, začne se propast dívat na tebe.

Právě proto je tato antologie jiná než všechny ostatní. Editoři se totiž rozhodli ten pohled risknout. Díky jejich úsilí tak máte před sebou sedmnáct zastavení (podobnost s úspěšným

sovětským seriálem ze sedmdesátých let minulého století je čistě náhodná), ve kterých se čeští autoři fantastiky po svém vyrovnávají s nacismem, jeho zrůdností i protagonisty. A to nejen na bojištích druhé světové války či území třetí říše, ale na rozmanitých úrovních prostoru i času. Protože nacismus byl sice poražen, ale bohužel nezemřel s Adolfem Hitlerem.

Takže se připravte na příběhy děsivé i kruté, plné smutku i hrůzy, ze kterých vás bude mrazit, ale i takové, kde se budete moci zasmát. Protože i smíchem se dá bojovat proti zlu a temnotě, i když je představuje něco tak obludného jako Velkoněmecká říše. To ostatně činí i moji oblíbenci z kultovního seriálu *Haló, haló!* v čele s největším francouzským odbojářem René Artoisem...

Přeji tedy příjemné čtení a nejedno Bodré podoledne!

Martin Fajkus

ČÁST PRVNÍ
BOJ ZAČÍNÁ

MARKÉTA KLOBASOVÁ

Chceme něco o Hansovi! *slýchala jsem často.*

Nacistický křivák sturmbannführer Johann Siegfried totiž nepřiřostl k srdci jenom mně, ale i těm pár čtenářům, kteří s ním už měli tu čest. Démonolog, co si vždycky najde skrytou cestičku, przní Zřídla a stojí za vznikem legendárních prstenů pro celou SS, ten ve svém životopise přece musí mít celou řádku epických příběhů. Ne?

Má. Ale mě vždycky zajímalo, jak to všechno začalo. Pro-zření postav a zrod hrdinů mě baví, stejně jako hrátky s jejich plným potenciálem, kdy mění osud ř(Ř)íší nebo rvou na kusy reality... či svoje soupeře. (A znalí vědí, že Hans dokáže oboje.) Ale kde se v něm ta síla vzala a kde přišel k těm záhadným tetováním? Kdo vlastně Johanna Siegfrieda, jak ho známe z doby během války, stvořil?

Inspirací pro povídku Oni mi byla první německá expedice do Tibetu uspořádaná v roce 1939 pod patronací Ahnenerbe. Události v příběhu se však odehrávají o mnoho dříve, na úsvitu nacismu, kdy Himmler o své budoucí organizaci zatím ještě nemá ani tušení, Hitlera sotva pustili z vězení a Mein Kampf voní tiskařskou novotou.

Píše se rok 1925 – a v nepřístupných Himálajích číhají oni.

ONI

„Teď nemůžeme vyrazit.“

Johann Siegfried se podíval otevřeným křídlem stanu ven. Barevné modlitební praporky sebou ve větru šubaly jako lapení papoušci a nebe prošpikované vysokými štíty zasněžených hor, před chvílí ještě blankytně modré, se během pár desítek minut zatáhlo hutnými tmavými mračny. Vichr přinesl vůni mrazu a sněhu.

Bruno měl pravdu. Nemohli vyrazit.

Jako vždycky.

Johann začínal mít neblahé tušení, že pověřiví šerpové možná nejsou tak daleko od pravdy. Bylo to až příliš náhod najednou. A ti dva snědí, šlachovití domorodci s kůží jako sušené maso se něčeho doopravdy báli. Místo aby zalezli do stanu, jak mnohokrát při náhlé změně počasí radili jim, sebrali se a pospíchali na hranici tábora.

„Kam jdou?“ zpozorněl Manfred Jung, nízký, robustní mladík s módně podholeným sestřihem a diplomem z geofyziky. „Hej, Bruno! Doufám, že ti čmoudi čínští neberou do zajatečích! I s naším těžce uloveným masem!“

„Nesou obětinu...“

Manfred se na Johanna otočil:

„Co?“

„To maso je obětina, aby nás to v noci nechalo být. A zároveň se modlí k duchům hor – proto ta snítka doutnajících bylin. Klasický očišťovací rituál.“

„To? Co to?“

„To zatím nevím...“

„Tos mě teda uklidnil,“ frkl Manfred.

Johann si ho však nevšímal. Raději se i přes kvílení větru, který začal tábor bičovat štiplavými vločkami, usilovně snažil

zaslechnout jejich slova. Ta čínská hatmatilka, která se lišila téměř údolí od údolí, mu však nedávala smysl. Což ho jako antropologa a tlumočnicka zdejší výpravy dráždilo.

Johann počkal, dokud i šerповé nezmizí ve svém stanu, a pevně ten jejich, který sdílel s Manfredem a Brunem, zašněroval. Kvílivá bouře mezitím nabrala na síle a vztekle škubala tuhou látkou.

Takhle to bylo pokaždé. Když se už už blížili cíli – venku se rozpoutalo bílé peklo.

A Johann nebyl jediný, kdo si toho všiml.

„Taky vám přijde, jako by se nám na paty lepila neskutečná smůla?“ Manfred podrážděně hodil zmačkanou kuličku papíru do přenosných kamen a vzal do ruky odlitek obrovského chodidla. „Kdykoli konečně narazíme na ty stopy, tak se počasí zblázní a můžeme začít odznova.“

„Stává se,“ pokrčil nevzrušeně rameny Bruno Schäfer, zoolog a velitel jejich výpravy, aniž by zvedl oči od čištění své pušky. „Pocasí v horách se někdy mění každou hodinou. Zvlášť v tomhle ročním období. Nebo snad začínáš být pověřčivej jako Gutnták s Natyrlichem, co?“ *Gutnták a Natyrlich* vyslovil schválně špatně, jako to dělali jejich čínští poskoci – byla to jediná německá slova, která znali, a podle toho jim také začali říkat.

„To jsem neřekl. Jenom mi to přijde divný, to je všechno,“ oponoval Manfred. „Jednou je to náhoda, dvakrát smůla. Ale třikrát...“

Třikrát je to zatracená smůla – ve které má někdo prsty, pomyslel si Johann, ale nahlas nic neřekl. Ne, dokud si to řádně neověří.

A proto, jakmile Bruno zhasl lampu a dech jeho společníků se prohloubil, vyklouzl s kožešinovou kapucí na hlavě do vánice.

Jejich posedlost se zrodila před necelým týdnem. A za to, že se teď trmáceli mimo původní plán a seděli další den ve stanu, zatímco venku zuřila bouře, mohl Bruno.

„Víš, jaký by to bylo terno?“ prohlásil tehdy zničehonic nadšeně a v jeho šedých očích zasvítila známá jiskra dobrodruha a lovce, který procestoval skoro celou Čínu a lovil už kdeco od opic po tygry. „To by byl kardinální kousek. Vždyť tady v Himálajích je to legenda. A my máme jedinečnou šanci ji odhalit. Slyšel jsem, že zrovna v téhle oblasti jsou jeho pozorování jedny z nejčastějších.“

„A o čem přesně to teď mluvíš?“ zeptal se Johann. Když se Bruno pro něco nadchl, nedělal rozdíl mezi tím, co si myslel a co řekl nahlas. To bylo asi tím, že jindy většinu času trávil tiše, jako na čekané v džungli.

„O yettim přece. O sněžným muži.“

Johann vzhlédl od svého zápisníku, kde se v pravitkem pečlivě vymezených sloupcích táhly seznamy čísel. „Není cíl naší výpravy něco poněkud jiného?“

„Ale no tak, Hansi. Měřit lidem lebky budeš moct i tak. Čím hlouběji do hor půjdeme, tím zajímavější exempláře můžeš najít. My všichni.“

„Víš, Bruno, já ti nechci kazit tvůj entuziasmus...“

„... ale máš to v povaze...“

„... ale to, o čem si myslíš, že je *yetti*, v překladu ve skutečnosti znamená *horský medvěd*,“ pokračoval Johann, jako by jeho rýpnutí neslyšel. „Podle mě se Charles Howard-Bury jenom nechal unést fantazií a místním folklórem...“

„No... v tom případě já taky, drahý příteli,“ zazubil se Bruno a pohodil hlavou, aby ho Johann následoval.

Antropolog schoval notes do kabátu a nasadil si brýle proti sněžné slepotě. Čerstvý sníh na svahu údolíčka, kde strávili posledních několik dní, se ve slunci třpytil víc než ostré světlo na operačním sále a kypře jim vrzal pod pevnými botami.

Sluneční paprsky takhle zrána ještě nestačily proměnit povrch na křupající zledovatělou krustu.

Jinak by v něm nemohlo být *tohle*.

Johann si přidřepal ke stopám na hřebeni. V jedné už tuhla sádra a vedle druhé ležel cepín kvůli měřítku na fotografiích. Bruno se vítězoslavně usmíval.

„Tak co?“

„Zajímavé...“

„*Zajímavé?! Z tebe taky vykresat kousek nadšení, chlapec...*“ Bruno zakroutil hlavou, ale pak se už bez vytáček zeptal: „Souhlasíš teda, jako můj zástupce, s touhle neplánovanou změnou trasy? Necháme zbytek kluků pracovat podle původního plánu a my se vydáme na lov. V zájmu vědy...“

Johann se na Bruna zkoumavě podíval... a protentokrát se rozhodl mu ten entuziasmus nekazit.

Neřekl jim o tom. Neřekl jim tehdy, že si je téměř jistý, co *doopravdy* stopují. Takový úlovek by totiž měl mnohem větší cenu než pitomá sněžná opice, která z lingvistického hlediska vlastně žádnou opicí nebyla.

Michê. Dzu-teh. Migoi... Když se nad tím zamyslel, najednou to všechno dávalo smysl.

Johann pro jistotu odjistil pušku, ačkoli v té bílé tmě by nestihl ani zamířit, i kdyby věděl kam. Sníh kolem něj vířil, a jak tam stál na hranici tábora, kam šerpové odnesli maso, a naslouchal kvílení vánice, vločky ho zasypávaly stejně jako mrznoucí obětinu kdesi pod jeho botami.

A pak si toho všiml.

Ano, sníh kolem něj vířil. Ale tak... *jinak*. Pravidelně. V kruzích.

Johann si posunul pušku na záda a neobratně zalovil ve vnitřní kapse kabátu. Upřímně doufal, že to nebude muset

použit, protože tahle věčička ho v Honkongu stála nehorázně peníze: jako vždy za správnou mrtvolu na správném místě, samozřejmě od toho správného člověka, jehož mlčení bylo spolehlivější než mlčení jeho svěřenců v márnici – protože jak slyšel, pŭtky starých mágů a šamanů z ní dělaly malý očistec plný šeptavého chrčení a sípání.

Vytáhl lahvičku s vyleptanými ornamenty. I přes jakot větru měl pocit, že slyší tlumený ženský pláč. To bylo dobré znamení. Půl roku jeho života, které náročné malajské kouzlo vysálo z jeho kostí, nepřišlo vniveč.

Korek se prstům v rukavici bránil, a tak ho s tichým popnutím vytáhl zuby. Fňukání zaraženě ustalo a z hrdla lahve se směle vznesla narudlá mlha. Johannovi přišlo, že vidí protáhlé vychrtlé ruce s nepřirozeně dlouhými prsty, jak se derou přes okraj. Zavanula zkažená krev.

Siegfried se pousmál a tělem mu projelo napjaté očekávání – jako pokaždé, když poprvé zkoušel svůj nový výtvar. Pokaždé ho zachvacovala směsice vytržení i nevíry, že některé věci doopravdy fungují. *Že jsou.*

Bylo to fascinující.

„Najdi ho,“ šeptl k přízraku a přetáhl si šálu zpátky přes nos.

Cár mlhy vystřelil po jeho slovech ven celý, a než dopadl na sníh, nabyl na hustotě: kapičky se přestaly mísit s bodavými sněhovými vločkami a semkly se. Johann tu transformaci zaujatě sledoval. *Polongovi* v knihách nebyly věnovány žádné popisy – a Johann už chápal proč. Některé věci se obyčejnými lidskými slovy prostě popsat nedají.

Pohyboval se po čtyřech, ale ve skutečnosti neměl stálý tvar. Krvavé provazce se přelévaly společně s jeho *kroky* – kupředu se vždy natáhl jeden vazký šlahoun zakončený těmi dlouhatánskými prsty a celé neforemné tělo se v mžiku oka přesunulo za pařáty zařatými do sněhu. Johann pochyboval, že by ho někdo vůbec obyčejným zrakem zahlédl – během pár vteřin překonal tak velkou vzdálenost, že kdyby nevnímal

to pouto, jaké mezi nimi vytvořil, když ho poprvé nakrmil svou krví, ve vánici by ho beznadějně ztratil.

Ale *polong* ho vedl jako stopařský pes na dlouhém vodítku. Přímo do nekonečné, vražedné bílé tmy.

Johann se prodíral sněhem po kolena už dobrou půlhodinu. Vítr si našel skuliny pod kabát a vločky ho zasypávaly, až vypadal jako oživlý sněhulák, ovšem démon ho dál dychtivě táhl kupředu, jako by měl kolem pasu omotané lano z provazců jeho krvavých svalů. *Tak* dychtivě, až ho Johann několikrát, v posledních zbytcích pudu sebezáchovy, který ječel, aby se vrátil zpět do relativního tepla a bezpečí stanu, málem zarazil. Rozkaz mu však společně s kapičkami sraženého dechu zmrzl na rtech, když se opět pozorněji zadíval na tančící vločky: jejich rej tu vytvářel zcela nepřirozené obrazce a on na kořeni nosu a v konečcích prstů pocítil to prazvláštní mravenčení.

Magie.

Johann se zarazil a vzhlédl.

Právě včas.

Za hradbou vloček na moment zahlédl tmavou siluetu. Dřepěla na skále jenom pár metrů nad ním, úplně tiše, jako duch. V pravé ruce svírala hůl.

Johann s bušícím srdcem ztuhl, a i když ho pichlavý sníh řezal do očí, neodvažoval se mrknout. *Polong* se krčil u příkré stěny.

Jenom chvíličku.

Povel démonovi nezazněl nahlas. Vykřikla ho celá Johanna duše.

– *Dostaň ho.*

Démon se vazkými provazci zachytil na drsné skále a s jedním meziskokem se přehoupl přes okraj plošiny.

Jenže silueta tam už dávno nebyla.

„Sakra...!“ ulevil si Johann syčivě.

A vánice mu tu nadávku vrátila. Jenom ne německy.

Johann se zprvu zarazil, jestli se mu to nezdálo, ale pak ten hlas uslyšel znovu. Hrdelní vyštěkávané drmolení, jako když se drolí skála.

Zaříkávání.

Johann cítil, jak spojení mezi ním a *polongem* praská. Vlákno po vlákně.

– *Umlč ho!*

Ale ještě než ten divoký impuls doputoval k *polongovi*, Johanna jako by do hrudi kopl kůň. Řádný pivovarnický valach.

Zalpal po dechu, v dlaních hladké dřevo Gewehru 98, a ucítil, jak se démon definitivně utrhl. Zbytky magického pouta se mezi nimi kymácely jako zuby přerovaná pupeční šňůra.

Těmi zuby, které se zablýskly jenom pár metrů od něj, když do sněhu dopadlo těžké mohutné tělo.

Michê.

Legendy nelhaly. Vážně byl obrovský. Robustní. A zatraceně chlupatý.

Ale tím to končilo.

Johann nejdelší vteřinu ve svém životě hleděl do tváře, do *mordy* tvora, před kterým by Brunův vysněný yetti raději utekl. Domorodci jediným slovem vystihli jeho podstatu naprosto přesně, to jenom lidi neposlouchali.

Michê. Medvědí muž.

Tyčily se před ním více než dva metry huňaté našedlé kožešiny. *Michê* stál na zadních, lehce příkrčený, a jeho protáhlá tlama i přes humanoidní stavbu těla připomínala medvědí.

Byla to bestie.

A přece ne tak úplně.

Kolem boků měla uvázanou tmavě rudou bederní roušku a pod vytím větru se neslo sotva postřehnutelné cinkání bronzových penízků a cinglátek na jejich náhrdelnicích a náramcích. V praxe, velké jako Johannova hlava, svírala dlouhou hůl z podivného, pravidelně krouceného dřeva a hrotem na konci. Primitivní oštěp byl zdobený navrtanými svazky pírek a kůstek a Johann upřímně doufal, že nejsou lidské. Protože kdyby ano, *michê* by ho mohl jednou ranou srazit a rozdrtit stejně snadno jako mouchu.

Kdyby Johann nevystřelil první.

Rána z lovecké pušky s tvorem trhla – ale to bylo všechno. Kalibr určený na lov vysoké a medvědů nedokázal mase svalů a kožešiny doopravdy ublížit. Jenom ji rozzuřil.

To byla trochu čára přes rozpočet.

„Kurva...“ hlesl Johann a nasucho polkl, když *michê* nebezpečně zavrčel.

Takhle si svá poslední slova před smrtí nepředstavoval...

Nevrhl se na něj.

Michê místo toho máchl oštěpem jako holí, cetky melodicky zacinkaly. Rozložitou hrudí zahřmělo zavrčení.

Další nesrozumitelná slova.

Johann rychle trhl závěrem a znovu zamířil, tentokrát výš. Musel ho umlčet, *musel*, než...

Hlaveň vylétla k nebi a od skal se odrazilo prásknutí zbytečného výstřelu. Johann s heknutím padl na záda, jak ho *něco* draplo za nohu a stáhlo k zemi. *Pod* zem. Sníh se kolem něj sypal jako tekutý písek a v uších mu zněla smrtonosná mantra medvědího muže.

Umlčet ho, umlčet...! drtil Johann vlastní mantru, když se naposledy zhluboka nadechl a zmrzlými prsty nahmatal spoušť. Zbývaly mu tři náboje.

Výstřel zazněl jako tlumený polštářem a druhou ránu už neslyšel vůbec. Tělo mu trnulo a plíce praskaly nedostatkem kyslíku.

Umlčet ho...

A pak náhle ucítil známý pohyb a mravenčení hluboko v břiše, před očima mu na moment bleskl obraz, který nemohl patřit jemu. Přes rudý filtr zahlédl *michêho* obří nahrbená záda.

Pousmál se. Pupeční šňůra mohla být přetata, ale dítě k matce tíhlo dál.

Polong se odlepil od skály a dravě po *michê* skočil.

Tlak sněhu povolil a Johann se vyhrabal na vzduch právě ve chvíli, aby zahlédl *michêho* vzteklý tanec. Potřásal hlavou, kterou mu démon obalil jako chobotnice, rytmicky chřestil a cinkal penízky a drápy si drásal obličej. *Polong* se mu však nepřestával všemi otvory drát do lebky, *umlčel* ho. Medvědí muž vyčerpaně padl na kolena a z hrdla se mu dralo už jen bublavé vrčení a hekání. Zůstávala za ním rudá kropenatá stopa a vločky vířily stále zuřivěji, jako roj afrických vos, který se Johannovi i přes několik vrstev oblečení zabodával do kůže.

Bylo mu to však jedno. Dokonce se přistihl, že se usmívá. Tohle už bezpečně poznával.

Takto vypadala posedlost.

Polong už v něm zmizel celý. Visel mezi nimi na posledním vláčeku, který byl tak tenký, že si ho předtím ani jeden z nich nevšiml. Nakonec udělal dobře, že si vybral tu ženu, která měla za nehty stopy krve a kůže svého vraha. Měla *v krvi* se rvát.

Johann oklepal pušku od sněhu a poslal do komory poslední náboj. Pro jistotu. Ačkoli by ho velmi zarmoutilo, kdyby tu lebku musel prostřelit – tenhle úlovek se bude v mnichovském muzeu vyjímat. A bude pod ním *jeho* jméno, ne to Schäferovo.

Ale ještě předtím musel pár věcí dořešit.

– *Nech ho odpovídat.*

„Proč jsi na nás seslal tu bouři?“

Medvědí muž ho nevnímal. Křečovité se setrvačností plazil po čtyřech a z tlamy mu za ohavného chrčení kapala krev. Johann ho opatrně následoval, mířidla srovnaná s místem, kde tušil jeho srdce. Muselo být obrovské, byla to jistá trefa.

„Mluv, michê. Byls to ty?“

Bestie zachraplala, ozvalo se dávení a hrdelní zvuk podobný zavrčení. Johannovi po už tak zmrzlém těle přešel mráz.

Ta krev nebyla jeho – ale *polongova*.

Zraněný *michê* nečekaně hbitě vyrazil kupředu. Po cestě drapl svou podivnou hůl a máchl jí za sebe. Vločky se stáhly do jednoho dlouhého šálu a Johann si s výkřikem instinktivně předloktím bránil oči, když se na něj ledové krystalky vrhly jako had. Rychle si nasadil brýle houpačící se mu na popruhu kolem krku a pozvedl pušku.

Poslední náboj *michého* na rozloučenou trefil do zad těsně vedle páteře.

Ale na tom už nezáleželo.

Střela ho zasáhla, zrovna když s rozběhem skočil ze srázu. Johann se dobrodil ke kraji, a když se podíval dolů, zahlédl na sněhu o něco tmavší bod. Nehýbal se a vytí bouře zázračně rychle utichalo.

Siegfried vyčerpaně zafuněl a pak se úlevně uchechtl.

Dostal ho. Pád z takové výšky nemohl přežít ani on...

„Tys ho dostal?!“ třeštil na něj Manfred oči, jako by nevěřil svým uším.

Johann, který se do tábora dopotácel z posledních sil, dokonale promočený a promrzlý, právě hlтал horkou polévku. Celý se trásl, až lžice rachotila o plecháč jako zvonce ochočenejších jaků. Měl pocit, že tu zimu z něj nevyžene už ani oheň,

natož *rakši* – ačkoli domácí pálenka se o to pokoušela řádně. V jícnu mu doutnal tekutý oheň.

„Ty jsi vážně magor, Hansi. Proč jsi nás nevzbudil?“ přidal se Bruno. Poněkud rozladěně. Vždyť on byl vedoucí výpravy, on tu byl zoolog a lovec.

„Všiml jsem si ho až kus od tábora. Kdybych se vracel, ztratil bych v tom psím počasí stopu.“

„Tak ses raději rozhodl se nechat zabít?“

Johann k Brunovi zvedl oči, hlavu stále skloněnou nad vývarem ze zvěřiny. „Jako bys *ty* neudělal to samé, kdybys měl příležitost...“

„Jo! Ale já mám zkušenosti, sakra! A hlavně,“ ukázal na něj Bruno rozčileně prstem, „*ty* tu máš být ten rozumnej. Ne?“

Johann pokrčil rameny. „Možná ses mi stal vzorem.“

Bruno nad jeho ironií frkl. „Nechám ti tu Gutntáka, tak se mezitím dej do kupy. Chlapi, poberte...“

„Jdu s vámi,“ skočil mu Johann rozhodně do řeči, ačkoli s drkotajícimi zuby to tak tvrdě neznělo. „Přece jen jsem ho ulovil já.“

„Bojíš se snad, že ti zkurvím exemplář k převozu? To tím chceš říct?“

„Ne, tím chci říct, že nevíš, kde přesně je,“ odvětil Johann klidně. „Vezměte si horolezecké vybavení,“ zhltl rychle zbytky v ešusu a vstal. „Bude to trochu štreka.“

„Neříkals, že přesně víš, kde je?“

Johann Bruna probodl temným pohledem a raději to nekomentoval. Tehdy to tělo viděl naprosto jasně. Leželo pod stěnou, kterou před několika hodinami slanili.

„Možná ho zavál sních. Hledejte dál.“

„Říkals, že od té doby nesněžilo. A i kdyby, byl by na něm jenom poprašek.“ Manfred si posunul brýle na čelo. „Nic tu není, Hansi. Tak už si to přiznej...“

„Vidíš tu skálu, Manny?“ máchl Johann rukou za sebe. „Jak je vysoká – sto metrů? To prostě *nemohl* přežít, do prdele. Ne, když jsem ho střelil skoro do páteře!“

Jeho společníci se na něj zaraženě podívali. Málokdy ho slyšeli zvedat hlas. Pokud vůbec.

Natyrlich, mladší a bystřejší z obou šerpů, cosi zadrmolil.

„Co říká?“ chtěl vědět Manfred.

Johann znovu mávl rukou, jako by odháněl dotěrnou mouchu. „Že sledujeme ducha. Proto ho nikdy nemůžeme dostihnout.“

„Hmmm. Tím bych si nebyl tak jistě...“ ozval se zničenoníc zepředu Bruno, a když se na ně otočil, ve vousích mu blýskly cigaretami zažloutlé zuby. Výmluvně ukázal na tmavou šmouhu na kameni. „Pokud vím, pánové... tak duchové nekrvácejí.“

Duchové možná nekrváceli, ale ten jeho *vykrvácel*. Z *michého* tlamy.

Johann ve světle lampy studoval hnědý lékárenský flakon, na němž bylo písmem *pallawi* vyryté potřebné kouzlo, ale už necítil vůbec nic. Když *miché* skočil, poslední vlásek se přetrhl a démonické novorozeně bylo rozmetáno do stovek kapiček na čerstvém sněhu. Nepomohlo, ani když jich část z posledních sil sesbíral.

Johann nelitoval jeho jako takového – kdo by truchlil pro fá-mula? – ale *polong* by se jim teď zatraceně hodil. S každou hodinou, kdy se jako bavorští barváři hnali za zraněnou kořistí, v něm totiž rostl neklid. Čím déle jim *miché* unikal, tím delší dobu měl na to, aby se vzpamatoval. Strašlivá magická vánice je dnes nepostihla a nebe bylo opět krásně čisté, plné ledových krystalků hvězd, ale to se mohlo rázem změnit.

Zašustila látka stanu. Johann pohotově schoval flakonek do kapsy a opět se chopil knihy, kterou mu kolegové do Asie přivezli. Dovnitř se z večerní obhlídky okolí vrátil Bruno. Manfred chrápal naproti ve spacáku.

Bruno si stáhl šálu z obličeje a odložil pušku. Zrak mu padl na knihu.

„Myslel jsem si, že by tě to mohlo zaujmout.“

„Pár zajímavých věcí tam je,“ připustil Johann. *Mein Kampf*, stálo na přebalu. Spis mladého ambiciózního politika, kterého už během svých studií v Mnichově zdáli pozoroval, a i když do NSDAP nevstoupil, než ji přede dvěma lety rozpustili, byl si poslechnout pár schůzí.

Zastrčil záložku mezi stránky a knihu zaklapl. Bruno vypadal nějaký nespůj.

„Děje se něco?“

Lovec se posadil vedle a začal si balit cigaretu, aby zaměstnal mozolaté ruce.

„Hele, Hansi, chtěl jsem... Prostě jsem se ti chtěl omluvit,“ olízl papírek a opatrně si připálil o plamínek lampy. „Jenom mě to trochu nasralo. I když jsme tě sebrali takříkajíc po cestě a jako externistu, pořád mám za tebe zodpovědnost. Nerad bych těm tvým podivným mecenášům z Mnichova vysvětloval, proč tě domů vezu v bedně.“

„Myslím, že mých *podivných mecenášů z Mnichova* se bát nemusíš. Zrovna dva týdny před tím, než jsme se v Hongkongu setkali, mi došel dopis, že mé služby už nebudou potřeba.“

„Oni tě tu nechali?“ zamrkal Bruno překvapeně.

„Ale ne. Chtěl jsem tu zůstat. Domů mě nic netáhne.“

„Zato tady je to terno, mezi komoušema...“

Johann se ušklíbl. „Aspoň mě nikdo nebude soudit za to, když mi někde v divočině selže pistole. Na rozdíl od mnichovských ulic...“

Bruno se zasmál. „Jo, to máš pravdu. Ale možná se začíná blýskat na lepší časy,“ pohodil bradou k *Mein Kampf*. „Hitler je už z vězení venku, NSDAP znovu agituje...“

„Nemusíš mě domů lákat, Bruno. Až toho michého dostaneme, tak samozřejmě, že pojedou. Nenechal bych celou slávu tobě, aby ses tím mohl vytahovat na univerzitě.“

„Hmmm. V tom případě bych tě tu v horách měl asi někde diskrétně *zapomenout*,“ uculil se lovec.

Johann se slabě pousmál. „Jo, to by ti bylo podob...“ Mág naklonil hlavu k rameni. „Slyšels to?“

Bruno se zaposlouchal, ale přes Manfredovo zařezávání by neslyšel přistávat snad ani Albatros. Podrážděně do něj dloubl botou, mladý geofyzik chrochtla a věnoval jim rozespálý pohled.

„Už je snídaně?“

„Zmlkni.“ Bruno nastražil uši, ale pak zakroutil hlavou a vzhlédl k Johannovi, který tam seděl jako zachmuřená socha. „Nic neslyším.“

„To není možný...“ zavrčel antropolog a s gewehrem přes rameno rozšněroval vchod. Do stanu dýchl studený noční vzduch a definitivně Manfreda probral. „Znělo to jako...“

„Ááá!“

Manfredův výkřik křísil ostře a krátce – a ihned umkl, jako by ho pohltila voda. Johann se prudce otočil, ale viděl už jenom Bruna s puškou v ruce, jak nechápavě zírání na přítelovo rozházené prázdné lůžko a uvolněnou plachtu stanu.

„Co to do hajzlu bylo?!“ vydechl lovec, ale pak se ihned vzpamatoval a vrhl se k východu. „Manny!“

„Ne!“ chtěl ho Johann zarazit, ale Bruno měl vždycky větší sílu. Snadno ho odstrčil a vyběhl ven.

A pak to Johann uslyšel znovu. Rytmické kovové cinkání. A Bruno, zarytý ateista, zasípá *kristeježíši*.

Johann se prosmýkl ven škvírou u země, ale i když ho po setkání s medvědímu mužem mohlo už máloco překvapit, v první chvíli ztuhl jako přikovaný.

Místo *michêho* stálo venku něco mnohem horšího.

Démon.

A ten blázen Bruno po něm vystřelil.

Obr v černé exotické lamelové zbroji a přilbě, které z čela vyrůstaly ploché čepele půlměsíkových rohů, se ani nezastavil, když mu o hrudní plát kříšl puškový náboj. Jednou rukou Brunovi *gewehra* vyrval, pažbou ho nemilosrdně uhodil přímo do obličeje a zoolog se v kratičkém gejzíru krve z nosu a úst skácel na sníh.

Vydrž, Bruno, pomyslel si Johann, když démon popadl tělo jeho přítele a hodil si ho na rameno stejně jako bezvládného Manfreda. Johann příkrčeně přeběhl ke stanu šerpů, ale vzápětí v duchu zaklel: démonovi na laně přes prsa visel i polomrtvý Gutnták, jako by nebyl víc než ulovená křepelka. Musel ho dostat, když byl na hlídce.

Poslední nadějí tak zůstával Natyrlich. A ten jako vždy nezklamal.

Mládenec se krčil ve stínu stanu a v třesoucích se rukou křečovitě svíral pušku. Zajisté neutekl jenom proto, že na démonově hřbetě se houpal jeho otec.

„Dostanu ho,“ slíbil Johann, když přidřepł krok za ním. „Pomůžeš mi?“

Natyrlich mu věnoval pohled plný směsice strachu i odhodlání a několikrát rychle přikývl. Hrdlo měl příliš stažené, než aby skrz něj prošla slova.

„Výborně.“

Johann měl od války tenhle pohyb pod kůží. Vytrhnout nůž z pouzdra u pasu, chytit zezadu za ústa, vodorovně trhnut. Stejně prosté jako recept na *polonga*: lahvička s kouzlem, krev zavražděného a dva týdny zrání a zařikání. To bylo vše, co k tomu potřeboval.

A přesně toho posledního se mu nedostávalo. Musel to udělat jinak.

Johann přitiskl flakonek k bublajícímu Natyrlichovi a zachytil vyvěrající krev; ta jeho se už mísila na dně se zbytky

prvního *polonga*. Johann kluzkou lahvičku rychle zazátkoval a začal recitovat malajské kouzlo, které šeptal už do nespočtu bezesných nocí.

Démon se při utahování provazů kolem své kořisti zarazil a ohlédl se přes rameno. Ačkoli temnota pod přílbou ani náznakem neprozrazovala, jak vypadá, Johann *věděl*, že se na něj nehezky usmál.

Nepřestával však zařikávat. Ani když se k němu démon vydal.

Byl ještě vyšší než *michê*. U pasu se mu pohupovalo dao či snad katana a Johann konečně zjistil, co vydává ten tichý a o to znepokojivější kovový zvuk – řemdih. S koulí velkou skoro jako jeho hlava.

Johann se donutil ještě chvíli stát na místě. Cítil, jak ho začíná brnět kořen nosu a konečky prstů, cítil vzdouvající se *magii*. Mixtura uvnitř lahvičky se tetelila a bublala.

Jenže to nebyla *jeho* magie, která ho olízla.

Někde v dálce cinkly penízky.

Jako na povel zadul studený horský víchr a Johann si teprve nyní uvědomil, že začalo sněžit. Drobně, jako padající nadýchané kousky vaty. Ale víchr je smetl do bílých proudů a přeměnil měkkou bavlnu na pichlavou tříšť. Vločky se poslušně semkly do bodajícího šálu...

A zaútočily na démona.

To byla jeho šance.

Johann se pekelně soustředil na každé slovo. Hlas mu nezakolísal, opakoval černokněžnickou mantru stále ve stejném tempu.

„Přestaň!“

Prudká rána mu málem přerazila předloktí. Johann sykl, upustil lahvičku a nit kouzla se přeřála. Nahromaděná magie mu uvízla v hrudi a zkrátila mu dech, na prsou se mu usadila neskutečná tíha.

Vítr mezitím zavyl zuřivěji, až se musel přitisknout k zemi, aby ho nesrazil.

Už neviděl, co se s démonem děje. Neviděl skoro nic – zorné pole mu vyplnila světle šedohnědá srst, jak *michê* šelmím obloukem skočil před něj a zprudka třískl holí o balvan. Penízky zachřestily, jako by se rozsypaly po mramorové podlaze, a Johann zaslechl něco podobného uchechtnutí, vzdálené a jako v mlze.

Michê před ním popuzeně zavrčel a zafuněl. Otočil se k němu čelem, nahrbený jako tehdy.

„Hmmm. Nan-wu...“ zabručel k Johannově překvapení tím podivným čínským nářečím z okolních údolíček a začal ho pomalu obcházet jako mrchožrout. Hůl, o níž se opíral, s každým krokem cinkla. „Proč jsi na mě poštvál toho mogwaie?“

Johann se pomalu, opatrně, centimetr po centimetru zvedal na kolena.

„Myslíš démona? Ten nebyl můj. Vždyť...“ Johann se zadíval na místo, kde bojovník naposledy stál, ale nezbylo po něm vůbec nic – mrtvola, zbroj, ba dokonce ani popel nebo sněhová hromádka. A po jeho přátelích taky ne.

„Tam dole. Krvavého,“ upřesnil *michê*, který sledoval jeho pohled.

Johann se podíval na něj a zamračil se. „A proč jsi ty na nás seslal tu bouři?“

„Pro vaše vlastní dobro. Ačkoli...“ *michê* ho zkoumavě probodl jantarovými očima a hlasitě nasál vzduch, „u tebe si nejsem tak jistý. Nan-wu...“

Nan-wu, vyvolávač.

Ano, to byl.

Johann ve sněhu konečně nenápadně nahmatl flakonek.

„Řekl jsem, abys toho nechal!“ vyštěkl *michê* a bleskurychlým pohybem ho uhodil holí do obličeje. Jenom tak něžně, že se Johannovi skoro rozskočila hlava a chvíli trvalo, než svět přestal existovat dvakrát. Na patře cítil měděnou pachutí.

„To kvůli tobě se to stalo,“ vycenil na něj *michê* tesáky. Hlas mu vibroval v hrdle jako opravdovému medvědovi. „To ty

máš na svědomí své kamarády, nan-wu. *Oni* nikdy tak nízko nescházejí. Ale přilákala je tvá nečistá kouzla. Zavětřili je jako mršinu...“

Johann vyplivl krev a opatrně si přejel jazykem přes zuby. Žádný se naštěstí neviklal.

„Kdo... *oni*?“ Už se ani nepokoušel vstát a pozorně si *michê* prohlížel. Jeho hůl nebyla ze dřeva, jak si původně myslel. Byl to... *roh*. Narovnaný šroubovitý roh nějaké obrovské horské kozy, jejíž velikost si těžko dokázal představit. „Co to bylo zač?“

„*Oni*,“ zopakoval *michê*, jako by to všechno vysvětlovalo. „Ti, co dlí v mlžných vrších. Pozírači duší. A jestli si nepospíšíme... nakrmí se na nich,“ dodal důrazně.

Johann se konečně odvážil napřímit. *Michê* byl takhle zblízka, jen pár čísel od něj, ještě strašlivější a smrděl mokrou kožešinou a kouřem z bylin, ale on mu pohled tvrdě opětoval. *Nan-wu* se nesměl bát žádných démonů – ani těch, co vypadali proti tomu *oni* tak... světsky. Zvlášť když věděl, že *michê* žádným démonem není – nemohl být, už o podobných jako on slyšel. Jenom se mu nikdy nepoštěstilo se s nimi setkat.

„Proč ti tak záleží na tom, aby přežili?“

Michê si odfrkl a nahrbeně se k němu sklonil. V jantarových očích blýskla chladně zelená šelmí světýlka, penízky zacinkaly.

„Když se mogwai krmí, nikdy to není dobré. Sílí. Zrovna ty bys to měl vědět, nan-wu.“

„Jistě... A co máš teď v plánu, když se... vypařil kdovíkam? Zahnals ho snad?“

Michê potřásl hlavou. „*Oni* nejsou jako ostatní. Není to tak snadné.“

„Tak jak je zachráníme?“

Medvědí muž se narovnal do své úctyhodné výšky. „Uděláme obchod,“ ušklíbl se.

A holí poslal Johanna do bezvědomí.

Ten zmrd.

To byla první smysluplná myšlenka, která mu prolétla třetšící hlavou – hned po záblesku bolesti a nutkání se vy-zvracet. Svět se s ním houpal a Johann musel zavřít oči, aby nevyhodil zbytky skromné večere.

A teprve pak si uvědomil, že se svět *doopravdy* houpe.

Michê ho nesl přes rameno jako démon jeho přátele.

Ten zasranej *zmrd!*

„Tomuhle říkáš obchod?“ zavrčel a i u těch tří slov se skoro zadýchal – museli být vysoko, protože vzduch tu citelně zřídł. Zato medvědovým mocným a především navyklým plicím nedostatek kyslíku problémy nedělal. Pootočil k němu ušatou hlavu a sevřel ho pevněji, svaly pod vlhkou páchnoucí srstí se napjaly, jako by čekal, že něco udělá – a on by moc chtěl, jenom neměl co a *jak*. Medvěd mu svázal ruce a sebral zbraně.

„Nikdo neřikal, že to bude obchod s *tebou*, nan-wu,“ zabručel v oblacích páry a vyskáká po strmé stezičce vytesané do boku skály. Johann se nikdy výšek nebál, ale pohled dolů, kde vzdáleně šuměla dravá řeka, a ještě vzhůru nohama, mu neudělal dobře. Stejně jako naražený žaludek.

„A s kým? To jako s *nimi*?!“ zafuněl podrážděně.

„Překvapuje mě, že se divíš.“

„Já nebyl ten, kdo tvrdil, že je špatné, když se démoni krmí!“

„Svět je šedý jako tahle obloha a hory kolem. A vše má svou cenu. Jen hlupák věří v absolutní dobro. A jen hlupák koná absolutní zlo,“ poučil ho Medvěd.

Johann na to nic neřekl a chvíli pozoroval míhání se jeho zadních běhů. Pravidelné klapání rohovinové hole po kamenech mu bušilo do hlavy jako kladivo, ale penízky... penízky záhadně mlčely.

Vlastně měl pravdu. Svět nebyl černobílý a vše mělo svou cenu.

Třeba zacházet s Johannem Siegfriedem jako s kusem masa.

Michê jeho lahvičku nezhodil. *Cítil* to. Ležela v kožené kapsičce na jeho opasku, která se rytmicky houpala sem a tam, od něj a k němu. Téměř hypnoticky.

Johann sladil houpání svázaných zápěstí s *michêho* svižným krokem a opatrně se k ní natáhl...

Michê náhle zastavil a slyšitelně nozdrami nasál vzduch.

Vzduch, který byl přímo prosycen magií.

Temně hučela někde před nimi, jako řeka hluboko pod skálou, a Johann ztuhl s prsty na vázání. Na hrudi ho pořád dusilo přetáté kouzlo a tíha syrové Moci ten tlak jenom zhoršovala. Na varování lékařů, že násilné přerušení styku a zaříkání může mít pro muže vážné zdravotní následky, něco bylo.

Ale s tím si asi nebude muset lámat hlavu.

Do strašidelného ticha se totiž ozvalo ono známé zlověstné cinkání. Temné a nevyhnutelné. Jako smrt.

Johannovi po zádech přeběhl mráz a v břicho se mu usadil slizký studený kámen. Už chápal, jak se cítí obětovaná zvířata, ale donutil se zůstat klidný. Alespoň navenek.

„Pusť mě,“ sykl, zatímco milimetr po milimetru nořil ruku do kapsičky. „Zabijeme ho spolu.“

„Jako jsi to sliboval tomu hochovi?“

„Slíbil jsem mu, že ho dostanu. A že on mi pomůže. Což by se stalo, nebýt tebe.“ Johann pod prsty nahmatl hladký povrch flakonku a kouzlo v jeho prsou sebou nedočkavě cuklo. Pousmál se. „A to první mám pořád v plánu.“

„Jak myslíš, nan-wu,“ utrousil *michê* s úšklebkem – a shodil ho z ramene jako pytel. Rovnou před démona.

Oni stál jenom pár metrů od nich jako oživlá socha z chrámu za ním. Stavba postavená na skále se zpola topila v mléčné mlze, že místy z ní byly vidět pouze obrysy, jako stín obrovského a nepochopitelného záhadného zvířete. Jediné, co Johann v kalném bezčasí ocelového nebe viděl jasně, byla

silueta kamenné brány *torii* u paty širokého klikatého schodiště táhnoucího se podél skály.

A také démonův obličej. Nebo spíš *masku*.

Byla děsivá. Tmavě rudá berserkrovsky rozšklebená tvář kulila divoké oči a Johann raději nechtěl přemýšlet, jak vypadá pod ní. Ale stejně si nemohl pomoci a napadlo ho, jak *fascinující* ten ohava je. Opravdový *ztělesněný* démon, natolik fyzický, aby se třemi vzrostlými chlapy nakládal jako s panenkami.

Ale to *michê* dokázal taky.

Medvěd uťal jeho myšlenky tím, že ho vzal za límec a vyzvedl ho nad zem. Johann vztekle zaskřípal zuby, ale to bylo jediné, co mohl, pokud chtěl zachránit sebe i je. A tak tam ponížene visel jako kotě, oči přivřené.

„Obchod. On – za ty tři,“ vyslovil šaman pomalu a srozumitelně a doprovodil to jasnými gesty levé pracky. „Dej mi je a já ti dám jeho. Stejně tě přilákal on, nemám pravdu?“

Démon místo odpovědi pootočil hlavu za zašustěním křídel. Na výčnělek poblíž dosedl havran a nad chrámem na chvíli zamrzlo napjaté ticho.

A pak démon přikývl.

Havran odletěl a pár vteřin nato se ozvaly tupé nárazy. Ze schodů se skutálela tři bezvládná nahá těla.

Michê po démonovi podezřívavě koukl. Vypadali hrozně. Všichni byli dobití a zkrvavení a Johann by přísahal, že Gutntákovi chybí oči. Ale i přesto museli žít – protože když k nim Medvěd přidřepal a zkontroloval jim tep, bez skrupulí Johanna hodil k démonovým nohám.

Siegfried rozechvělými rukama pevně sevřel lahvičku, když se na něj *oni* pod tou svou ohavnou maskou stejně ohavně usmál.

Teď to bylo jenom mezi nimi dvěma.

Nebo si to aspoň myslel, než v mlze nad schody zahlédl další siluetu.

Všude byla mlha.

A nekonečné schody.

Kdyby chtěl, mohl by je spočítat. Démon ho vlekl za límec za sebou a každá hrana se Johannovi zarývala do páteře jako zářez do hlavně lovecké pušky. Ten hnusák ho určitě chtěl slyšet skučet a prosit, ale tu radost mu nemínil udělat. *Jim* nemínil udělat – někde pod ním rozvážně kráčela nahoru silueta druhého, kterého zatím pořádně neviděl.

Johann zaťal zuby, až mu trnuly čelisti, a zavřel oči. Musel se soustředit.

Jenže to dost dobře nešlo.

Už ho nemravenčil pouze kořen nosu a prsty, brnění prostupovalo celým tělem. Mléčná mlha mu vnikala do dýchacích cest podobna yperitu, ale místo poleptání plic jako by se ho dotýkala i *zevnitř*. Vyplnila prázdné místo po nedostatku kyslíku, ale hlavu měl lehkou stejně.

A pak surová masáž zad konečně přestala. Schodiště skončilo a démon se zastavil před další *torii*, tentokrát opatřenou masivními vraty. Johann s bradou na prsou napjatě čekal.

Bylo to tady. *Tady* dunělo a hučelo to zřídlo syrové energie, zvuk těsně na hranici slyšitelnosti, protože ve skutečnosti neexistoval. Ve vzduchu, který byl doposud cítit vlhkými kameny, ostře voněl ozon. Úplně jako při letní bouřce, v tom mezičase, než o zem zabubnují první kapky.

Připomnělo mu to domov.

Ale démon ho ihned vrátil do reality. Zezadu ho pod pažemi vytáhl na svázané nohy a Johann čekal, že s ním znovu smýkne, něco udělá, něco *řekne* – on ale zůstával děsivě tichý. Stejně jako jeho druh, který se konečně vynořil z mlhy a stannul před nimi.

Jeho maska se lidskému obličejí podobala ještě méně. Neměla oči ani nos, jenom obrovská svíslá ústa přes celou tvář,

kterými by, kdyby byla opravdová, Johannovi klidně mohl ukousnout hlavu jako pampelišku.

Démon k němu přistoupil a sklonil se nad ním, jako by to vážně chtěl udělat. Zpoza opasku vytrhl dýku podobnou wakizaši.

Johann zadržel už tak mělký dech a tentokrát ten prapůvodní lidský strach, který jindy nahrazovala fascinace a chuť adrenalinu, vybublal na povrch. Vytřeštěnýma očima sledoval, jak se ostří blíží k jeho tělu.

Ještě ne...!

Ještě ne. Kouzlo ještě nebylo dost silné, vzpříčilo se mu v hrudi jako kus suchého chleba v hrdle a mantra v jeho mysli byla na cáry. Už se na ni nedokázal soustředit. Ne, když ho wakizaši horce olízl na kůži, hluboko pod vrstvami oblečení.

„NE!“ vykřikl. Vlastní hlas mu zněl cize, jako štěrk, a hlava se mu točila jako při střemhlavém pádu v dvouplošniku. Zoufale mu chyběl kyslík.

Démoni se zasmáli a zubatý znovu sekl nožem přes nábal tlustého oblečení. Vylupoval ho z něj jako hřebenaťku a nepotřebné hadry odhazoval.

Ještě – kurva – ne!

Johann mělce funěl a mžitky před očima už měly velikost kaněk rozpitých ve školním sešitě. Věděl, že za chvíli omdlí. Ale s lehkou hlavou nezatíženou myšlením jako by najednou věděl, co musí udělat.

Nesměli mu tu lahvičku vzít. A když magie nedosáhla až ven...

Johann rychle zvedl svázané ruce k ústům a nacpal si flakonek do krku.

Démon se zarazil a mág se jeho údivu krátce zasmál. Načež omdlel.

Kyslíku bylo vážně málo.

Mohl tam umrznout. Mohl se tam udusit.

Ale to by bylo příliš jednoduché.

Záhořovo lože vedle toho, jak se cítil, vypadalo jako vcelku příjemná postel. Končetiny mu trnuly zimou (a bylo by vážně ironií osudu, kdyby přežil setkání s *fyzickými* démony, ale museli by mu kvůli omrzlinám uřezat údy), zato v břiše planula vybuchující supernova.

A to si myslel, že po asijském koření už zvládne cokoli.

Johann zafuněl a se zuby drkotajícími zimou odlepil tvář od země.

Na nádvoří s udusáným sněhem, zdobeným mozaikou drobných i větších cákanců krve, rostlo několik stromů. I když, *rostlo...* to bylo přehnané. Prostě tam byly. Staré zčernalé *mrtvé* sakury.

A na jejich křivých větvích havrani.

Seděli tam nehybně a úplně tiše, až si Johann v první chvíli ani nebyl jistý, jestli tam *doopravdy* jsou. Byli jako namalování na porcelánu, jeden jako druhý, jednolitě černé skvrny. Ale ta tíha upřených pohledů ho z pochybností vyvedla. *Byli* tam. A jemu se vybavil ten krátký pohled na Gutntáka.

Johann nasucho polkl, ale začal se pomalu zvedat. V zátylku ho šimral známý pocit, jako by ho měl na mušce odstřelovač.

Napřímil se.

Nestalo se nic. Havrani dál seděli jako sochy – a tak se odvážil udělat první opatrný krok směrem k masivním vratům do chrámu. Černaly se přímo naproti němu v podloubí kolem nádvoří a on *věděl*, že přesně tam vyvěrá ta Moc.

Musel za ní.

Jeho další krok už byl rozhodnější. Havrani z větví stále nevzlétli, nepohnuli ani křídlem – ale pozorovali ho. Každý jeho pohyb. Synchronizovaně, jako jedna bytost.

A Johannovi došlo, že ti dva démoni nebyli to nejhorší, čeho by se měl obávat.

Nevěděl jak, ale *slyšel* v nich ozvěnu té temné řeky. Dunění, které rezonovalo hluboko uvnitř. Mlhy, která mu krátila dech. A vůně ozónu, která ho nabíjela energií jako Teslův transformátor.

Johann se pod jejich upřeným pohledem na moment zase cítil jako kluk, co měl proběhnout tmavou alejí v Kielu, aby se co nejrychleji dostal domů.

Sig...frithu...

Mág se navzdory zimě zarazil a pevně k sobě stiskl drkotající zuby. Znělo to jako šepot, ale havrani stále nepohnuli jediným prčkem. Seděli a zírali.

A pak Johann ucítil, jak se Moc za dveřmi převalila a protáhla podobna rozespálemu zvířeti. Její chapadla vonící ozonem se natáhla ven a rozvětvila se jako koruny sakur okolo.

Přímo do těch ptáků.

Vzduch přesyceně zapraskal zatím nepoznanou koncentrací magie a Johannovi jako by se po těle přelila vlna statické elektřiny. A stejná vlna se šířila i mezi havrany – mág s rostoucím znepokojením sledoval, jak se jejich oči rozsvěcují mrtvolně fosforeskujícími světýlky. Jedno po druhém, jako probouzející se světlušky. Jedno po druhém... naprosto *všude*.

Jako by na něj zasvítíl obří reflektor. Viděli do něj. Viděli jeho divoce bušící srdce, viděli *polonga* v jeho bříše. Viděli *všechno*.

Johann střelil pohledem ke dveřím do chrámu.

A v tu chvíli se na něj ptáci vrhli.

Vykřikl. Ten nápor byl tak silný, že ho srazil na kolena. Instinktivně si bránil obličej, ale oni nacházeli jiná slabá místa. Zobáky se mu draly pod kůži – *oni* se mu drali pod kůži. Johann s hrůzou zahlédl, jak *celý pták* zmizel v jeho předloktí, jako by nebyl víc než stín.

Zalpal po dechu. Černá havraní esence mu putovala tkáním a mrazila ho v kostech a Johann měl pocit, jako by krom ševlení křídel slyšel i vzdálený šepot. Zněl tvrdě, hrdelně, a tady, uprostřed tibetských hor, zcela nemístně, ale i když slova ne-

rozeznával, přesto mu byla čímsi povědomá. Jako by mu zela hluboko v morku kostí, jen se rozpomenout.

Ale to by musel *přemýšlet*.

Zbytek smysluplných myšlenek se rozplynul, když mu vyklovali oči. Johann se s nelidským vytím raněného zvířete svíjel na zemi a srdce mu dělalo zoufalé kotrmelce, jak do něj dál a dál, s každým havranem, který se mu rozpíjel po dlaních a předloktích jako kaňky, surově proudila Moc.

Byla všude. Oni byli všude. Ti havrani, ten šepot.

A on se v jednu chvíli už nedokázal bránit. Už nedokázal vzdorovat.

Moc ho obalila černým živým peřím a stáhla ho k sobě.

Srdce se zastavilo.

Jeskyní se ozýval bolestný křik. Celou nekonečnou půlhodinu, co tu seděli u praskajícího ohně, téměř nazí a zachumlaní do dek, zatímco venku vyla bouře.

„Tak už ho proboha doraž...“ zaúpěl Manfred šeptem, prázdný pohled upřený do plamenů.

Znělo to skoro zoufale. Stejně jako Gutntákovo neartikulované naříkání s lehkou notou šilenství.

Postarší Číňan přišel o obě oči i jazyk a tělo mu křížoval nespočet drobných ran. *Jako by mu něco* uždibovalo *kusy masa*, napadlo Bruna. Podobná zranění už viděl u mrtvol oklovaných ptáky. A Gutnták už vlastně takovou mrtvolou byl. K čemu byl slepý šerpa?

Číňan znovu plačtivě zanaříkal, jako by věděl, nad čím uvažují.

A pak se ozvalo lupnutí vazu a nářek utichl. Manfred vydechl a složil poraněný obličej do dlaní.

Zato Bruno zrak neodvracel. Už dobrých dvacet minut upřeně sledoval toho tvora, který je do téhle šlamastyky do-

stal, přičemž listoval svým mentálním zoologickým atlasem, aby nemusel myslet na krvácející rány na tváři a hrudi. Ale ať vzpomínal sebevíc, ani za nic nemohl přijít na to, kam by ho zařadil. Dokonce už nad ním ani nepřemýšlel jako nad yettim. Nebyl to lidoop, ba ani primát, ačkoli humanoidní prvky měl. *Byl to... byl to prostě medvěd na dvou nohách*, konstatoval si pro sebe nakonec zcela nevědecky. Medvěd s lidskou anatómií rukou a dost možná i mozku, medvěd s jasnými prvky nějaké vlastní *kultury*.

Medvěd-šaman.

Od Gutntákova těla k nim dolehlo krátké bručivé, hrdelní zaříkání doprovázené chřestěním kostí a penízků. Bruno té řeči nerozuměl, ale to zrovna tady nebylo nic zvláštního. Medvěd naposledy zacinkal cetkami, vzal tělo do náručí a pomalu vyšel ven do vánice. Bruno tušil, že ho tam někde položí do závěje, ale byl to ten nejdůstojnější pohřeb, jakého se člověku s vyklovanýma očima a jazykem mohlo v horách dostat.

Manfred se celý napjal, když kolem něj šaman ztěžka procházel, a zařal pěsti.

„Co se to s námi stalo, Bruno?“ hlesl pak přiškrceně, aniž by se na něj podíval. „Je tohle peklo?“

„Ne,“ odvětil lovec chraplavě. „V pekle už jsme byli.“

Manfred nasucho polkl a nahrbil se ještě víc. I jeho zasáhly nepopsatelné vzpomínky hluboko v podvědomí, šelest desítek křídel a Gutntákův šílený řev nesnesitelné bolesti.

„Tak proč už nic nedává smysl...“ zašeptal. „Jako poslední si pamatuju, jak mě... jak mě něco *odtáhlo*... Byl to... byla to ta věc?“ Manfred se na přítele naléhavě podíval. „Co to sakra vůbec je, Bruno?“

Bruno odpovědět nestačil. Ve tmě zahlédl blýsknutí šelmích očí, načež se Medvěd pokrytý vločkami nečekaně tiše vynořil na světlo a posadil se k ohni naproti nim. Manfred po něm vrhal ostražitě pohledy, ovšem Bruno už se trochu otrkal. Kdyby je chtěl zabít, udělá to hned.

A tak se osmělil k otázce, která mu celou dobu vrtala hlavou.

„Vy jste...“

„Říkají mi Šan-grrrřü.“

„Bruno, Manfred,“ představil je lovec automaticky, rychle a jen tak mimochodem, protože tahle odpověď ho neuspokojila, a díval se, jak Medvěd v kameninové misce tře jakousi zelenou kaši. „Myslel jsem tím... *kdo* jste?“

„Rrránaj.“

Bruno nakrčil čelo. Jeho čínština se omezovala na čisté praktické věci a ty nepraktické se dozvěděl v několika šanghajských a honkongských bordelech, kdy se *seznamoval* s cizí kulturou. Ovšem tohle znělo jako nějaké nářečí mezi Čínou a Tibetem, na které se stal odborníkem Hans.

Hans... *Snad si ten bídák stačil zachránit kůži*, napadlo ho, ale zatím se na něj Medvěda nezeptal. Ne, dokud ho nevyzpytává o jiných věcech.

„A... co to znamená? Ránaj...“

„Šaman.“

„Oh.“

Bruno se odmlčel a přemýšlel, jak taktně – protože obrovského medvěda, vedle kterého je kodiak plyšový medvídek, naštvat nechcete – nadhodit otázku jeho *biologického* původu. Šan-grrrřü mezitím dokončil zelenou kaši a misku mu podal.

„Namažte si rány. Pomůže to.“

„Děkuju...“ Bruno ke hmotě přičichl. Odhadoval to na směs zdejších horských bylin, ve kterých se sice příliš nevyznal, ale minimálně deset nových vzorků se lisovalo u něj v deníku. Namočil do kaše prsty. „Šangri... můžu se vás na něco zeptat?“

Medvěd pokrčil rameny.

„Co jste vlastně zač? Myslím tím...“ Bruno zagestikuloval k jeho zevnějšku.

Šan-grrrřü se pousmál, jako by konečně pochopil, o co mu celou dobu šlo.

„Aú-átha.“

„Auáta?“ zopakoval Bruno. Měl pocit, že jazyková bariéra před nimi kypí jako Velká čínská zeď.

„Vy byste asi řekli... *dlak*.“

„Vlkodlak?!“ vyhrkl Manfred, který až doteď vypadal, že je nevnímá, a prudce zvedl hlavu.

Šan-grrrů frkl. „Vypadám jako vlk?“

Jindy prostořeký Jung se stáhl do sebe a raději zmlkl, kdežto Bruno se na tvora znovu pozorněji podíval. Samozřejmě, že v odlehlých koutech civilizace slyšel o šamanech, kteří na sebe údajně uměli vzít zvířecí podobu. Ale jako každý racionální člověk to považoval za báchorky.

Stejně jako mluvící medvědy.

„Takže... tohle je vaše *druhá* podoba?“

„Ne, tohle je moje *první* podoba. První a *jediná*. Už si ani nepamatuju, jaké to je, nosit lidskou kůži...“

Bruno se lehce zamračil a doufal, že to byl jenom obrat.

„Takže... jste kdysi člověkem býval?“

Šan-grrrů vycenil zuby, až Bruno znejistěl. Došlo mu teprve až pak, že to asi bude úsměv.

„Nejsem člověk, jestli ti jde o tohle. Ale nejsem ani zvíře. Jsem *aú-átha*. Ten, který nosí *kůži*.“ Šan-grrrů opět vstal. „Namažte se a odpočiňte si. Zítra vás odvedu zpátky do údolí.“

„Počkejte...! Nemůžeme se vrátit. Ještě ne.“

„*Musíte* se vrátit.“

„Ne,“ řekl Bruno rozhodně. „Musím vědět, co se stalo s mým přítelem. Víím, že mezi vámi došlo k nedorozumění...“

„Je mrtvý.“

Bruno zmlkl v půli slova, když ho ta novina zasáhla plnou silou.

„Mrtvý?“ zopakoval a vnitřnosti se mu sevřely. Co když ho zabil on... „Jak...?“

„Dostali ho *oni*.“

„... kdo?“

„*Oni*. Mogwaiové. Démoni.“

Bruno s Manfredem zaraženě mlčeli, hlavu opět plnou šelestu křídel a zlověstného kovového cinkání. Bruno raději nechtěl přemýšlet, jestli Hanse potkal stejný osud jako Guttáka a skoro i je – ať už těmi démony Šan-grrrů myslel cokoli.

„Takže je to pravda...“ zašeptal Manfred nakonec. „Nezdálo se mi to...“

„Bohužel ne,“ řekl Šan-grrrů a sebral svou podivnou hůl opřenou o stěnu. „Proto jsem přivolal sních, aby zakryl naše stopy. A proto odsud musíte zmizet co nejdříve. Váš přítel jim dlouho stačit nebude.“

Bruno sklopil hlavu a jen silou vůle se donutil přikývnout.

„Šangri?“

„Hm?“

„Děkuju. Děkuju, že jsi nás tam nenechal... i když nemám ponětí proč.“

„Protože nesmím dovolit, aby vyhráli,“ zabručel šaman, aniž by se otočil. „I kdyby to mělo znamenat zachránit kůži někomu, kdo tu mou chtěl jako trofej...“

Šan-grrrů je doprovodil až daleko za tábor s opuštěnými, roztrženými stany a rudými cákanci na sněhu.

Tam, kde to všechno začalo.

Brunovi přišlo jako věčnost, kdy tady na hřebeni stáli s Hansem a dívali se na stopy. Hleděl dolů do údolí, kde z nízkých domků stoupal dým, a provinile ho napadlo, že kdyby ho tenkrát nepřemlouval, mohlo to dopadnout jinak. Mohl žít.

Povzdechl si.

„Šťastnou cestu,“ rozloučil se s nimi Šan-grrrů. „A už nikdy se sem nevracejte.“

Manfred, který za celou dobu prohodil stěží tři věty, si odfrkl. Ale nepodíval se na něj. „Toho se fakt bát nemusíte.“

Šan-grrrřü kývl. A Bruna napadla ještě jedna věc.

„Šangri, můžu vás požádat ještě o něco?“

Medvěd naklonil hlavu k rameni, jako to dělal vždycky, když byl překvapený nebo zvědavý.

„Chtěl bych se s vámi vyfotografovat.“

„Vy...foto...grafovat...“, zopakoval Šan-grrrřü s obtížemi.

Bruno strčil Manfredovi do ruky Leicu a postavil se vedle Medvěda. „Jenom to cvakne.“

Šan-grrrřü na maličkou krabičku podezřívavě zahlížel, a když se ozvalo avizované cvaknutí, nastražil uši. Začenicchal a promnul v praxce jeden z amuletů.

„Co to je za věc?“

„Fotoaparát. Dělá obrázky.“

„Aha.“

Bruno čekal, že se bude rozčilovat, ale Šan-grrrřü zjevně neměl ani tušení, že ten obrázek bude mít obrovskou cenu, a to nejen v markách. Když si ho Bruno jednou večer u ohně kreslil do zápisníku, neřekl na to ani popel. Nákrasy neznamenal nic, mohl je udělat kdokoli s bujnou fantazií.

Šan-grrrřü odtrhl jantarové oči od fotoaparátu, škrábl se drápem do prstu a beze slova Brunovi na čelo nakreslil jakési znamení.

„Nevracejte se,“ zopakoval a udělal to samé i Manfredovi, který neucukl jenom proto, že po něm Bruno vrhl výhružný pohled. „A pro svého přítele netruchlete. Havrani k havranům sedají.“

„Co?“

„Nebyl to dobrý člověk. A na tom nic nezmění ani to, jak moc se ti to nelíbí.“

Bruno se zamračil, ale to už mu Šan-grrrřü ukázal záda a vrátil se po svých stopách. A i když se v něm proti Medvědovým slovům vše přičilo... vzpomněl si na ty deníky plné znepokojivě divných obrázků a symbolů, které mu ležely na dně batohu.

Hansovy deníky.

Šan-grrrů to nedělal rád, ale bylo to nutné.

Vlákna z jačí srsti ovíjela dvě panenky ze sena, cárů oblečení a pramenů vlasů, zatímco nitky jeho kouzla se desítky kilometrů odsud splétaly kolem obou dobrodruhů. Pečlivými stehy panenkám zašival pusu a broukal si pod čenich zaříkání. Kouzelná krabička na obrázky nebo jejich prostořeká ústa – nic z toho nesmělo přilákat víc stejně zvědavých lidí. Nesměli sem přivést potravu pro ně...

Oni.

Šan-grrrů zmlkl a ztuhl v půli pohybu, uši nastražené. Vzduch jako by mu donesl ten zvláštní pach, který čpěl z okolí chrámu v mlze. Nosili si ho s sebou jako stigma.

Ale to přece nemohli být *oni*... Bylo to moc daleko. *Příliš daleko* – a navíc u něj doma!

Odložil panenku a rychle se chopil hole opřené o stěnu jeskyně.

„Uděláme obchod, michê?“ ozval se ze tmy známý hlas.

„Nan-wu...“

„Osobně, zmrde,“ usmál se Johann Siegfried jako žralok. Ústy plnými krve.

Johann se prohnul v zádech a tělem mu od žaludku až do krku projela křeč. Jícnem se na svět dral *polong* – z mágových široce rozevřených úst vyrazily protáhlé vazké prsty a hned za nimi dlouhé ruce.

Právě včas, aby chytily Šan-grrrůovu letící hůl.

Hrot se zastavil jen patnáct čísel od Johannova hrudníku a *polong* ho nečekanou silou strhl stranou. Šan-grrrů škulbl oštěpem zpátky k sobě, ale démon se držel jako klíště. Ruce se mu ještě více protáhly – a z Johannových úst se vynořil další pár.

Šan-grrrů jim pohotově nastavil předloktí plné náramků a vykřikl několik hrdelních slov. Mág na hranici světla a tmy vydal poslední dávivý zvuk a narovnal se.

Polong už z něj vylezl celý. Ale byl hrozivější než minule. Mocnější.

Protože ve skutečnosti byli *dva*. Dva v jednom. Dvě hlavy, dva páry končetin – dvě krve.

Johann odplivl krvavou slinu a s *polongem* příkrčeným před sebou se Šan-grrrůvi podíval do očí.

– *Do něj.*

Šan-grrrů zavrčel a prudce před sebou máchl holí. *Polongovy* druhé ruce narazily do rohoviny, penízky zacinkaly. Medvěd vyštěkl další slova ve svém jazyce.

Jeskyní se prohnal magický vír. Oheň se pod jeho nápořem stočil do spirály a vyšlehl až ke stropu, zvířecí lebky na stěnách zachrastily. V prázdných očních důlcích mrkla světýlka.

Johann uskočil před přízračnými prackami, které vystřelily z nejbližší lebky, a odfrkl si. Jestli tohle bylo to nejlepší, co šaman dokázal...

Vzápětí však překvapeně vyhekl bolestí, když ho bodlo u srdce. V první chvíli nechápal, odkud ten útok přišel, ale pak si všiml, že stínové pracky stejně stínových těl pod hlavami zvířat vůbec neútočí na něj.

Ale na jeho stín.

Šan-grrrů se štěkávě zachechtal. *Polong* se do sebe v jejich tanci zapletl jako zmatená chobotnice a šaman to vazké rudé klubko nelidskou silou připíchl ke skále jako mouchu. Stíny mihotající se na hrubých stěnách se na něj okamžitě vrhly a Johann ucítil, jak zuřivě překousávají pupeční šňůru.

„Musím uznat, že tohle jsem nečekal...“, zabručel Šan-grrrů téměř uznale a celý naježený a nahrbený jako před skokem nutil Johanna couvat hlouběji do jeskyně. Do spárů duchů.
„Ale stejně tě zabiju, nan-wu.“

Johann se na poslední chvíli příkrčil. Šan-grrrůovy děsivě obrovské drápy křísly o kámen těsně nad jeho hlavou – a v ten moment Johann sekl.

Wakizaši schované v záhybech látky šamanovi rozťalo břicho a na světlo světa vykypěly vlhké smyčky střev. Šan-grrrů zaryčel a ihned si je zamáčkkl zpátky. Johann tušil, že se mu téměř okamžitě zacelí, a proto se rychle vrhl pryč.

K oštěpu ve zdi.

Zbraň vězela v kameni na několik desítek centimetrů. Johann se botou zapřel o stěnu a zabral. Zaskřípalo to – a Johanna do zad udeřila zem. *Polong* nad ním vytryskl v rudých provazcích jako krev z tepny a ihned skočil po šamanovi. Šan-grrrů zavrčel pár slov a zachřestil náramky a *polong* poplašeně uskočil. Minul.

Zato Johann ne.

Šaman překvapeně vytřeštil oči, když ho těsně pod hrudní kost zasáhla jeho vlastní hůl a probodla mu plíci. Vzápětí ale vztekle odhalil pysky a po mágovi se ohnal.

Bezvýsledně.

Polongovy ruce se mu jako šlahouny ovinuly kolem předloků a Johann se do oštěpu s výkřikem opřel. Šan-grrrů vyprskl krev a vycenil na mága krvavé tesáky.

„Nemůžeš... mě zabít... nan-wu...“, zabublal.

Johann zkřivil koutek úst. „Pravda. Já asi ne. Ale *oni* ano.“

Mág poodstoupil a začal si sundávat rukavice a vyhrnovat rukávy. Po rukou i předloktích se mu táhla vytetovaná změť černých znaků, které Šan-grrrů moc dobře poznával. A poprvé za celou dobu mu zatrnulo.

Byly to Symboly z chrámu v mlze.

„Ty...“

„Přesně tak.“

Johann *polongovou* krví načrtl jeden ze Symbolů nejbližší lebce na čelo. Šaman s čenichem plným pachem ozónu zavrčel a z posledních sil se démonovi vzepjal, ale ten mu strčil svoje hnusné pracky do rány v prsou. Šan-grrrů pocítil dlouho nepoznanou horečku, když se zkažená krev promísila s tou jeho. Rozklepal se v zimnici.

„Děláš chybu, nan-wu!“ vyštěkl naléhavě, když mág rychlými tahy prznil další totemy. „Zaprodal ses strašné věci!“

„Jenom jsem se držel tvého příkladu,“ utrousil Johann, aniž by se otočil. Nemusel – pouto s *polongem* bylo tentokrát silné jako lodní lano. Jako by viděl i dozadu, zatímco jeho vnitřní zrak se rozpomínal na inkoustové kaňky Symbolů. „Život za životy. Tak jsi to říkal...“

„Ale tvé přátele jsem přece zachránil!“

Johann stáhl krvavé prsty od vybělené kosti a ohlédl se na něj.

Šaman náhle vypadal sešle. Jeho magie byla slabá, seschla jako strom zadušený houbou, a kdyby ho *polong* nedržel, sesul by se k zemi. Ale co Johanna zaujalo víc... Měl strach. Skoro to klubko v jeho útrobách viděl.

„Jistě. Zachránil...“ připustil mág nakonec polohlasem. „Za to bych ti asi měl poděkovat...“

Šan-grrrů ho napjatě sledoval a překvapeně hekl, když *polongovy* pařáty na Johannův nevyřčený rozkaz oštěp vytáhly. Na břicho mu chlístla krev, ale zároveň se ho zmocnila neskutečná úleva. *Nan-wu* možná ještě nebyl dočista ztracen...

„Jenže...“ pokračoval Johann a chopil se hole, kterou mu *polong* podával, „... to bys mě nesměl předhodit démonům, zmrde.“

Oštěp vržený nelidskou silou Šan-grrrůa srazil jako loutku a připíchl ho ke stěně. Jeskyní se prohnala tsunami cizí, a přece ohavně známé magie, a strážní duchové v lebkách za strašlivé kakofonie zvířecího vytí prchli zpátky do Zásvětí. Světýlka v totemech pohasla a ohniště jako by někdo sfoukl jako svíčku.

Ale jenom na chvílku.

Oheň vyšlehl fosforeskujícími plameny a prázdné oční důlky mrkly mrtvolnou zelení. Ze Zásvětí zazněl mnohohlasý šepot.

Šan-grrrů rozechvěle polkl krvavé sliny. Přišlo si to pro něj. Ta věc, ta Moc z chrámu v mlze.

Z tlam lebek se jako černá chapadla řinuly šlahouny ozónově prskající energie a Šan-grrrů měl pocit, že některé z nich raší i z *nan-wu*. Za chvíli byla jeskyně plná její přítomnosti...

A šaman věděl, že právě prohrál. Prohrál svůj mnohaletý boj – protože *oni* si našli svého emisara.

„Proklínám tě... nan-wu,“ zachraptěl z posledních sil a dotkl se hole. Penízky se nesměle, jakoby vyděšeně zachvěly. „Proklínám tě... kletbou... mrtvé... duše...“

Kůstky na holi v jeho hrudi naposledy ťukly – a pak mu černočerná energie jediným mocným trhnutím vyrvala duši z těla. Řeka Moci pod Chrámem zaduněla hlouběji a její proud se rozšířil.

Šan-grrrů, šaman a Strážce, byl neobyčejně chutným soustem.

Johann znaveně vydechl a klesl do kožešin. *Odliv* byl jako kocovina, jako dojezd po gargantuovské dávce kokainu. Ještě před minutou se cítil, že by dokázal pouhou myšlenkou vyvráždit jakoukoli z ubohých vesnic v okolí, ovšem nyní se mu třásly ruce a ozývaly se všechny bolístky, ke kterým nedávno přišel.

Ale na tom nezáleželo. *Stálo* to za to. Ve spáncích mu ještě stále duněla Moc – a s ní i vše, co mu Chrám odhalil.

Hitler měl v mnoha věcech pravdu. Po světě chodili paraziti, *bacily společnosti*. Byli to genové zmetci a parazitovali na *Lebensraum* Árijců, ředili nordickou krev, až zdegenerovala do toho, co mohl vidat ve velkých, nejen německých městech. Stovky let se to šířilo planetou jako nezastavitelná nákaza.

A *oni* to věděli.

Johann už tehdy v Chrámě, když k němu promluvili neznámým, a přitom tak povědomým jazykem, pochopil, s kým

má tu čest – ačkoli zprvu se tomu zdráhal uvěřit. Tady, v Himálajích, se to zdálo absurdní a nemožné.

Ale byli to *oni*. Árjové. Byl si tím naprosto jistý.

Zatímco mág odpočíval, *polong* se k němu nesměle přivínil a oběma páry rukou se dotkl jeho rtů. Johann poslušně otevřel ústa. Bylo to jako dávat naopak, jako polykat hutnou, vazkou substanci. Rozkašlal se z toho, padl na záda a jen silou vůle potlačil nutkání zvracet. Musí si tu proklatou lahvičku nechat vyoperovat, protože ani v nejmenším nemínil být démonovou nádobou.

Ale to až pak. Doma. V Německu.

Johann věděl, že se tam musí neprodleně vrátit. Hitlerova suita mohla bojovat s politickým odporem..., ale proti tomu magickému byla bezmocná. A proto musel celou tu bohulibou Věc ochránit.

„Zvítězíme,“ zachraplal rozhodně k lebkám na stěnách, kde se stále mihotala fosforeskující světýlka a pozorovala ho.

Zelenkavé oči světlušek souhlasně mrkly a Johann cítil, jak to opojné, elektrizující napětí přítomnosti surové Moci bez těla pomalu mizí hluboko v jiných světech. Unaveně si položil potetované předloktí přes oči a zavřel je. Ale i tehdy mu pod víčky stále planula ta dvě jednoduchá klikatá písmena, která pro *ně* byla tak důležitá. A budou i pro další.

⚡.

Jimi označení bojovníci budou triumfovat. A to nejen na Zemi – ale i v Zásvěti.

O to se Siegfried mínil postarat...

JULIE NOVÁKOVÁ

Když se díváme na dějiny českých zemí za protektorátu, často se soustředíme na dopady režimu na české obyvatelstvo a československou německou menšinu mnohdy automaticky bereme jako kolaboranty nebo prostě Němce. I mezi nimi ale bylo obrovské množství lidí, kteří vystupovali proti nacismu nebo jejichž životy byly režimem rozvráceny či zničeny – ať už z etnických, politických nebo jiných důvodů.

Pražské Nové německé divadlo se od nástupu nacismu v Německu stalo útočištěm pro řadu německých uprchlíků – ale nakonec je režim dostihl i tam. Divadlo ve druhé polovině 30. let fungovalo za obrovského napětí mezi členy souboru, mezi nimiž byli čeští, rakouští i říšští Němci, Češi, německy i česky mluvící Židé; demokraté, komunisté, anarchisté i stoupenci nacismu. Je těžké si představit, jak obtížné muselo být pro ředitele Paula Egera udržet soubor jakž takž pohromadě a stále podávat skvělé divadelní a operní výkony. Divadlo ovšem nevyhnutelně směřovalo k hořkému konci...

Opona padá volně navazuje na povídku Nesnáze s Wagnerem (Bájná stvoření, 2016), která ukazuje nikoli konec, ale založení Nového německého divadla – a nastalé potíže s duchem jistého skladatele.

Zájemce o dějiny divadla mohou odkázat jednak na svůj krátký článek v Drakkaru (online žánrový a RPG magazín, číslo 61 – duben 2017) a především na nádhernou knihu muzikoložky Jitky Ludvové Až k hořkému konci. Teď už se ale ponořme do světa počátku roku 1938...

OPONA PADÁ, HRA SKONČILA

Hledištěm tonoucím v temnotě pronikl výkřik a pak pobavené: „Mám tě!“

Prázdným temným prostorem se rozlil potlačovaný smích. Pak se objevilo světlo: kdosi škrtl sirkou. Plamínek odhalil tváře široce se usmívajícího mladého muže a ženy se zčervenaly lícemi.

„Jsi blázen, Stefane,“ konstatovala dívka nikterak zamítavým tónem.

Stefan se zazubil. „Nemohl jsem odolat, Hanno! V noci je to tu až strašidelné, ne?“

Hanna zvažněla. „Ne, není. Není se tady čeho bát.“

„Pořád nevěříš, že to dokážu!“

„Uvidíme,“ řekla diplomaticky.

Stefan se zhluboka nadechl. „Dobře – uvidíme. Budeš dělat, co řeknu?“

„Jen pokud si nebudu myslet, že tě vedou... postranní úmysly. Ale chceš snad zkusit vyvolat ducha, ne? Do postele mě můžeš dostat i jinak...“

Stefan škrtl další sirkou a zapálil jednu ze svíček, které s sebou přinesl, pak další a další, dokud je neobklopoval celý kruh. Hanna nakrčila nos. Svíčky vydávaly zvláštní zápach, ale ne nepříjemný. Připomínal čerstvě posečenou trávu. I jejich tmavě olivová barva byla nezvyklá.

Mezitím Stefan začal kreslit na prkna pódia. Křída skřípala na naleštěném dřevě rychle a rezolutně. Hanna sledovala, jak se kolem nich uzavírá kruh zdobený symboly.

„Hotovo,“ oznámil Stefan. „Posaď se naproti mně.“

Hanna poslechla a pokusila se odsunout pochybnosti stranou. Když tak zůstane jen u bláznivého dobrodružství. Bůh ví, že v téhle době je potřebují čím dál tím víc.

Babička jí vždycky vyprávěla fantastické příběhy o duších a zjeveních strašících v divadlech... a především operních domech. Vykládala je, jako by byla u toho. Hanna už jako malá předpokládala, že šlo prostě o výplody představivosti. Milovala ty dramatické příběhy. To ale neznamenal, že by jim někdy věřila.

Pravda, světem kolovala spousta historek o přízracích v divadlech, a možná z nich hrstka byla pravdivá, ale Hanně vždycky přišlo podezřelé, že se prakticky přestaly objevovat už kolem Velké války. A tak si nemohla pomoci a cítila značnou dávku skepticismu, když Stefan navrhl ducha *přivolat*.

„Nemusíš nic říkat,“ ozval se. „Pronesu vyvolávání. Jen... se snaž ho přivolat v myšlenkách.“

Jako když si máš něco přát, když padá hvězda? pomyslela si Hanna s ostnem sarkasmu, ale mlčela. Stefan byl hrdý na to, že jeho strýc tu kdysi nakrátko působil jako vymítač. Kdyby měla věřit historikům, pak ho to stálo několik let paměti a málem i příčetnost. Nebyl tu ale nikdo, u koho by si to mohla zkusit ověřit, a dobře věděla, co si Stefan dovede navymýšlet. V duchu si vyčetla: *Jako bys neměla rozum, holka. Vždycky ten samý typ: hlava v oblacích, vzletná řeč, prázdné kapsy a příhodná historka pokaždé po ruce, když se děvče zeptá...*

Když ale začal pronášet zaklínadlo v řeči, která asi mohla být stará řečtina (Hana musela uznat, že přípravu měl působivou), pokusila se myšlenkami soustředit na příchod ducha.

Nesrozumitelné vyvolávání pokračovalo a Hanna se začala ošívát. Prkna jeviště pod jejíma skrčenýma nohama se zdála stále tvrdší a chladnější. Pokusila se přesunout do pohodlnější polohy. Ale pořád tu byl ten zatracený průvan...

Zamrazilo ji, když si při pohledu na plamínky svíček uvědomila, že průvan jde od středu kruhu do všech směrů. Hanna zadržela dech.

Stefan pronesl poslední slovo a na jevišti se rozhostilo ticho. Připomínalo chvíli těsně po skončení působivé árie, kdy jsou všichni na okamžik příliš uchvácení, ale vzápětí jsou vytrženi z transu a začnou bouřlivě tleskat.

Teď právě začínalo zvláštní představení pro dva diváky.

Uprostřed kruhu se mihotal vzdáleně lidský *tvar*.

Oba zůstali zticha. Nejspíš ani Stefan nevěřil, že se jim to podaří. Přízrak byl ale tak blízko, že se ho mohli dotknout.

Stefan k němu pomalu vztáhl ruku a přesně to udělal. Ucu-kl, jakmile se konečky prstů dotkl okrajů mlhavého tvaru.

„Je tak studený,“ vydechl.

Hanna zírala na přízrak s očima dokořán. „Co jsi zač?“ zašeptala. Její hlas se chvěl směsí pocitů. Akustika divadla jej nesla až do nejzazších koutů hlediště.

Duch naklonil hlavu – a Hanna si byla téměř jistá, že v mlhavých obrysech rozeznává rysy ženské tváře – a vzápětí vydal dlouhý mučivý výkřik.

Hanna a Stefan sebou oba trhli.

„Neměj strach!“ zvolala Hanna a vzápětí si uvědomila absurditu svého výroku. Říkala *duchovi*, aby se nebál. „Rozumíš nám?“

Nedovedla se na přelévající se rysy soustředit natolik, aby z nich vyčetla jakýkoli náznak myšlenek či emocí. Možná se ukáže, že je jim přízrak přátelsky nakloněn... nebo se může každým okamžikem obrátit proti nim. Po zádech jí přeběhl mráz. Nakolik účinné byly ochranné symboly, které kolem nich Stefan nakreslil?

Duch se ale jen vznášel mezi nimi. Svým způsobem to bylo děsivější, než kdyby znovu vydal ten hrozný zvuk.

„Měli bychom ji pustit na svobodu,“ zamumlal Stefan. I v teplém světle svíček byla jeho tvář bledá jako křída, kterou pokreslil prkna, jež znamenají svět.

„Jak?“

„Je na to jiný rituál, tak trochu opak toho přivolávacího.“ Stefan narovnal záda, zhluboka vydechl a znovu začal zaříkávat.

Hanna cítila změnu v okolním vzduchu: na okamžik se zdál teplejší a voněl po rozkvetlé louce, jako horký letní den, ale ten dojem byl ihned nahrazen něčím zcela jiným – mrazivým závanem nesoucím hnilobný pach smrti.

Všechny svíčky najednou zhasly. Přízrak byl pryč.

Rozzářilo se nové světlo, když Stefan opět škrtl sirkou. Hanna byla přesvědčená, že nikdy nezapomene, jak se v tu chvíli tvářil. V jeho tváři se zračil takový úžas, bázeň, směsice strachu a nadšení... Ve světle vrženém mihotajícím plamenem zápalky působila jako socha nebo maska. Tvářila se snad i ona podobně?

„Je to skutečné,“ vydechla a okamžitě se cítila trapně, že konstatuje zřejmé. „Kdo myslíš, že to byl?“

„Nemám tušení.“ Stefan zavrtěl hlavou. „Vypadněme odsud. Je to tady...“

„Jako by tu strašilo,“ dořekla Hanna a nejistě se usmála.

Rychle posbírali svíčky a Stefan setřel křídové obrazce. Ulice se navzdory pokročilé hodině zdála bezpečnější. Stefan nabídl Hanně, že ji doprovodí, a jí bylo jasné, že by nebylo rozumné odmítnout. Přikývla. Cestou mlčeli; ticho prolomila až ona, když se blížili k ulici, v níž měla pronajatý pokojík.

„Pokud je na historkách, které mi vyprávěla babička, něco pravdy, duchové živým lidem především ubližovali, i když to třeba ani neměli v úmyslu. Ale... myslíš si, že by se dal využít svého druhu ochranný duch, na způsob anděla strážného?“

„Existují takové mýty, ale nikdy jsem se nedoslechl o ničem konkrétním nebo z nedávné doby.“

„Pokud je to možné, mohli bychom to zkusit. Aby chránil nás, divadlo, všechny v něm...“ Hanna ztichla. „Obávám se, že to budeme potřebovat.“

Stefan ji objal. Bylo to zcela neromantické, konejšivé objetí dvou ztracených lidí chvějících se v chladné noci.

Ráno je přivítal mumraj hlasů. Všichni měli o čem mluvit: Za úsvitu překročilo německé vojsko rakouskou hranici. Mluvílo se o převratu, nebo dokonce připojení k Německu, ale nikdo nic nevěděl najisto.

Nejspíš tu nebyl nikdo, koho by nenapadlo: *Jsmo další na řadě?* Jen pocity, které to vzbuzovalo, se lišily. Většina se té možnosti bála; málokdo neměl žádný názor; několik by to uvítalo. Napětí rostlo, když připravovali scénu pro chystanou premiéru *Karla V.* Scénograf Feistel ale držel nad přípravami pevnou ruku a komandoval kulisáky i osvětlovače, i když se nijak netajil tím, že mu tenhle kus není po chuti.

Hanna se ve své komůrce vyplněné rachotem šicího stroje věnovala přípravě kostýmu, který jí přidělil hlavní garderobiér, když do místnosti vpadl Stefan.

„Pojď za mnou, ředitel Eger chce se všemi mluvit na jevišti.“

Už zase? spolkla Hanna poznámku. Ředitel se nejspíš snažil, jak jen mohl, aby v divadle zachoval profesionalitu a motivoval personál v těžkých časech. Ale frekvence jeho proslůvků rostla – a napětí také.

Ředitel Paul Eger stál na jevišti před osamoceným ložem umírajícího císaře. Byl dnes nezvykle bledý, nebo to byla jen špatná práce osvětlovačů, kterým Feistel přerůstal přes hlavu?

„Nejspíš jste už všichni slyšeli tu novinu: Německá armáda překročila hranice Rakouska a může jít o zahájení anexe. My jsme zatím zřejmě v bezpečí. Můžete si o tom myslet, co chcete, ale žádám vás, aby se vaše názory nestavěly do cesty profesionalitě. To, co se právě děje právě za hranicemi, je znepokojivé, a udělám, co bude v mých silách, abych zajistil pomoc případným rakouským uprchlíkům.“

Hanna sevřela rty. Divadlo bylo už teď na hraně své kapacity zaměstnávání cizinců. Ti mohli tvořit maximálně třetinu sólistů a nesměli být zaměstnáni ve sboru nebo orchestru, a získání československého občanství, umožňující lepší šance na zaměstnání, bylo na hranici nemožného. Ona sama byla

stále německou občankou. Eger možná chtěl pomoci, jak toho ale mínil dosáhnout?

„Nemůžeme se rozhodovat za politiky ani nemáme moc zastavit vojsko,“ pokračoval Eger, „ale to neznamená, že nemáme žádnou moc. Naopak – máme moc svou práci změnit lidské mysli. Měli bychom ji využívat moudře...“

„Co se teď *doopravdy* stane?“ ozval se zničehonic někdo zezadu: Felix Jentzsch, herec. „Jen před týdnem tu hostoval soubor ze Schillerova divadla v Berlíně! Musíme přijmout víc německých vlivů, abychom přežili? Postavíme se tomu, nebo ustoupíme?“

„Přivítání souboru ze Schillerova divadla bylo diplomatickým činem navrženým naší vládou,“ připomněl mu Eger poněkud ostře. „Neprojevujeme žádnou podporu německému politickému režimu. Musím snad také připomenout, že jsme se pouhý den předtím zúčastnili česko-německého kulturního večera, nebo že jsme minulý týden hráli Čapkovu Matku?“ Eger zvýšil hlas, aby ho sál zřetelně donesl ke každému. „Pocházíme z různých prostředí, dokonce hovoříme různými mateřskými jazyky, ale v této době potřebujeme držet pospolu. Naše práce je potřeba možná víc než kdy jindy. Naše divadlo je národní a je na to hrdé, ale není národnostní a nikdy nebude. A teď – zpátky do práce!“

Hlouček se za všeobecného šepotu začal rozcházet na svá místa. Hanna si vyměnila pohled se Stefanem.

Bude to v pořádku, říkal jeho pohled.

Doufám, pomyslela si Hanna. *Ale nemyslím si to.*

Tvář usmívajícího se muže s knírem na fotografii visící na zdi vyzařovala téměř nadlidské sebevědomí a energii, alespoň tak se to zdálo Paulu Egerovi, který se osobně cítil unavený a poražený.

„Šest let vedu tohle divadlo a snažím se dostat vašemu příkladu,“ povzdechl si s pohledem na tvář Angela Neumanna, „a co z toho? Rozpadá se mi to pod rukama.“

Eger musel překonat téměř živočišný pocit odporu, než uchopil pero a přiměl se pustit do práce. Divadlo ho potřebuje, připomínal si. Možná nebyl druhým Neumannem, ale dělal, co mohl, aby ho udržel v chodu. Hra musí pokračovat.

„Zajímalo by mě, co byste si myslel o dnešním divadle,“ zamumlal Eger, zatímco procházel smlouvy. „Padesát let... Dokonce jsme na výročí hráli Mistry pěvce. Škoda, že jste je nemohl vidět. Troufám si říct, že byste byl pyšný.“

Jsem blázen, když si povídám s fotografií, pomyslel si ředitel. Neměl ovšem nikoho jiného, s kým by mohl vše upřímně probírat, snad až na manželku, kterou ale nechtěl zatěžovat všemi problémy divadla.

Jubilejní představení *Mistrů pěvců* se vyvedlo skvěle, ale nikdo zvenčí si nedovedl ani představit, co mu předcházelo. Šlo o oblíbenou komedii, která se hrála při slavnostním otevření divadla před půlstoletím, ale zároveň to byl Wagner, volba, která se dnes stěží dala oddělit od politiky. A pak tu byl problém se ztvárněním Beckmessera... Egerovi nijak nevadilo vypustit původní, protižidovsky laděné zobrazení postavy, ale to zase hnulo žlučí některým wagnerovským puristům.

„Vsadím se, že tahle opera i za vás přinesla dost problémů,“ vzdychl Eger. „Jen bych si přál, abych to s vámi mohl probrat, víc se řídit podle vašeho příkladu...“

Měl vlastně dost důvodů ke spokojenosti. Prezident Beneš navštívil výroční představení a přislíbil divadlu více příspěvků. Politické napětí ovšem hrozilo zničit divadlo zevnitř. Lidi od divadla nebyli nikdy nakloněni nechávání si názorů pro sebe a tichému dodržování pravidel, a to bylo obvykle dobře, ale teď to dělalo každodenní život daleko složitějším. Brněnská scéna koneckonců na totéž právě doplácela...

Třeba pomůže nová, zajímavá práce. Brzy by měly začít zkoušky Křenkova *Karla V.* Půjde o světovou premiéru obrovského významu. I tam se ale Eger obával, že nepůjde o snadnou spolupráci. Křenek ostatně zamýšlel svůj kus pro provedení ve vídeňské Státní opeře už před pěti lety, ale na operní dům byl vyvíjen tlak ze strany Německa a kus nakonec stáhli, než mohlo dojít k premiéře. Křenek byl v Německu na černé listině – a teď už nejspíš i v Rakousku. Premiéra nepochybně obrátí hněv sousedních států právě na pražské Nové německé divadlo. Ani ansámbl zrovna nesršel spokojeností – s první dodekafonickou operou se rozhodně nepracovalo snadno.

Eger odložil pero a vzhlédl k Neumannově fotografii. „Co byste na mém místě dělal vy? Přece nemůžu jen tak ustoupit a vybírat snadné a nekontroverzní kusy. Stali bychom se provinčním divadlem! Nastoupili bychom na cestu do zapomnění jdoucí proti všemu, na čem pracovali všichni ředitelé přede mnou. Nejspíš to zkrátka musíme vydržet, že?“

Fotografie na stěně zůstávala němá, s enigmatickým úsměvem zamrzlým v čase.

Stefan věnoval scéně veškerou pozornost. Šlo sice jen o první pěveckou zkoušku s klavírním doprovodem, ale i technický personál se musel snažit vydat ze sebe to nejlepší. *Karel V.* nebude náročný jen pro pěvce a orchestr, kteří museli pracovat v nezvyklé tonalitě. Vedení se rozhodlo zvolit minimalistickou scénu, kde masivní lože umírajícího císaře tvořilo jedinou kulisu. Veškeré ztvárnění prostoru bude záviset právě na osvětlovačích. Stefan se na to těšil – a zároveň se toho děsil.

„Indessen wurde ich Kaiser des Reichs, ich kam zum Reichstag nach Worms, und Widerspruch und Zwang fielen mich gewaltig an. Als ob es eben jetzt geschähe, höre ich das

misstönende Lärmen der Fürsten im hohen Saal. In unbegreiflichem Streit fahren sie aufeinander los. Wie ein Kessel voll kalten Nebels ist dieses germanische Land,“ lkal umírající císař, zatímco se otec Juan de Regla skláněl nad jeho lože.

Stefan cítil obdiv a současně osten závidosti, když naslouchal Ludikarovu ztvárnění krále. Jako dítě občas snil o kariéře na prknech, která znamenají svět, ale jako pěvec se nedostal ani do sboru a herecké nadání mu osud také nenadělil. Zaučování se na pozici asistenta-osvětlovače bylo asi nejbliž jevišti, kam se mohl dostat.

„Wir wußten es nicht. Nur daß in ihm ein Dunkles sein mußte, das ein Dunkles wachrief im Wesen dieser Deutschen, daß sie in ungeheure, zügellose Bewegung, maßlose Unbotmäßigkeit gerieten,“ zpíval Pavel Ludikar svým mocným hlasem, který už propůjčil rolím Falstaffa, Scarpia, Mefista, Hanse Sachse a mnoha dalším.

Stefanovi zničehonic přeběhl mráz po zádech.

Sevřel zábradlí pevněji. Působila na něj snad árie natolik silně? Ale byl to tak podivný pocit...

V šoku si uvědomil, kdy se cítil přesně tak jako teď: při vyvolávání, těsně než se objevil duch.

To nemůže být pravda...

Výkřik korepetitora přerušil pěvce. Stefan se zadíval na klavír a strnul.

Nástroj stále hrál, ale tón se změnil a ničí ruce se nedotýkaly kláves.

Stefan procitl ze strnulosti a zoufale zapátral v paměti po něčem, co by to mohlo zastavit.

Představitel Juana de Regly, snad příliš ponořen do hraní kněze, byl první, kdo jednal. Přistoupil ke klavíru a zpočátku třesoucím se, pak už pevnějším hlasem pronesl: „Sancte Michael Archangele, defende nos in proelio, contra nequitiam et insidias diaboli esto praesidium...“

Uprostřed noty hraní ustalo. Rozhostilo se ohlušující ticho.

Pěvec udělal další krok kupředu, opatrně natáhl ruku a dotkl se klávesy.

Vykřikl bolestí, když mu na ruku tvrdě dopadl kryt.

Z klavíru vystřelil šedavý obrys a zmizel kdesi nad jevištěm. Závaží v provazišti se rozkývala.

Stefan polkl. Strach ho na okamžik téměř ochromil, ale vzpomatoval se a vybavil si slova, po nichž pátral v paměti. Sotva slyšitelně zašeptal ochranné zaklínadlo.

Vše se uklidnilo.

De Regla si stále tiskl poraněnou ruku a sténal, dva další herci se mu snažili pomoci. Ostatní se povětšinou podezřívavě rozhlíželi, jako by čekali, že na ně z nejbližšího stínu vyskočí příšera.

Stefan se roztrásl tak, že se bál opustit lávku. Mysl mu v kleštích sevřela jediná děsivá myšlenka: *Je to moje vina?*

Neumannova tvář shlížela na Egera vcelku poklidně, ale současný ředitel se nedokázal zbavit pocitu, že se mu její hluboké oči propalují do hlubin duše.

„Vymítač,“ zopakoval hluše podsaditý muž sedící naproti Egerovi.

„Ano,“ probral se ředitel. „Neumím si představit, jak se bez něj obejdeme, pokud se ten... duch vrátí.“

Jeho dobrý přítel Max Brod potřásl hlavou. „Tenhle svět už neexistuje.“

„Předpokládám, že je zbytečné poslat dotaz do Vídně.“

„Ne za téhle situace.“

„Ale možná by Paul...“

„Paul tu zůstal, pravda, ale musel by sis s ním promluvit. Nebudu ti dělat prostředníka, promiň.“

Eger se snažil z Brodovy tváře vyčíst více, ale výraz staršího muže připomínal sochu.

„A co někdo jiný?“ zeptal se, záblesk naděje v hlase.

Brodův pohled se rozostřil. Na rtech se muži objevil drobný, velmi smutný úsměv. „Z našeho kroužku mnoho nezůstalo, že? Někteří odešli do Vídně – nejspíš teď prchají pryč... jiní zemřeli... další žijí ve Francii, Mexiku, Americe... Paul ale možná bude vědět o někom z čistě okultních kruhů.“

„Možná,“ přikývl Eger. Na tomhle slově tedy visela budoucnost Nového německého divadla, odkazu Angela Neumannna.

Možná.

Stefan počkal na Hannu, dokud i ona neskončila v práci.

„Myslíš, že jsme to zavinili my?“ zeptal se téměř bez dechu, jakmile byli v bezpečné vzdálenosti od divadla.

„Jak bychom mohli? Poslal jsi ducha zpátky.“ Hanna si nervózně urovnala plášť. „Může to být náhoda.“

„Tomu snad nevěříš, nebo ano? V divadle se alespoň dvacet let neobjevil žádný přízrak, my vyvoláme ducha a týden poté se tu *náhodou* objeví jiný!“

Hanna se navzdory dešti zastavila a zadívala se Stefanovi do očí. „Máš pravdu. Ale co když jsme to tedy zavinili? Nevíme, jak ducha vyhnat, takže pomoci nemůžeme. Co si myslíš, že by se stalo, kdybychom prostě nakráčeli do ředitelovy kanceláře a vysvětlili mu to? Vyhodil by nás! A jakou máme šanci teď najít jinou práci?“ Zavrtěla hlavou. „Nelíbí se mi to o nic víc než tobě, ale musíme mlčet. Ředitel to vyřeší i bez nás.“

„Ale mohlo by pro něj být zásadní vědět všechno, co se tu stalo!“ Stefanův spodní ret se třásl. Hannu téměř bolelo ho takhle vidět – a muset pošlapat jeho ideály.

„Stejně to dokáže,“ řekla natolik sebejistě, jak byla schopna. „Chceš přijít o práci i šanci najít novou? Ne? Musíme zůstat zticha.“

Zprudka se nadechl. „Dobře.“

Pak se otočil na podpatku a rychle odkráčel. Hanna se už už chystala za ním zavolat, ale nakonec se rozhodla to neudělat. Bude o tom dál uvažovat a celý večer stráví šířaný vinou. Bude lepší ho nechat, ať se s tím srovná. Zítra bude všechno lepší.

Na okamžik zavřela oči a soustředila se na tu myšlenku. Na víčka jí dopadaly kapky a vytvořily stružky jako slzy. V dálce slyšela tramvaje, štěkající psy, čísi smích, cítila deštěm nasáklou půdu a dlažební kameny. Nepřipadalo jí, jako by končil svět.

Stejně se ale nedovedla přimět své vlastní myšlenky uvěřit.

Maličký přízemní byt ve Slezské ulici byl přeplněný a poněkud ošumělý. Eger tu nikdy předtím nebyl; když hráli Leppinovy hry, vždycky se setkávali v kavárně.

Leppinova manželka Henriette mu přišla otevřít. „Herr Eger?“ vybavila si jeho jméno. „Jdete ze Paulem, předpokládám? Bohužel není úplně ve své kůži. Kdybyste přišel zítra ráno...“

„Kdo to je?“ ozvalo se zevnitř.

„Paul Eger, z divadla!“

„Pusť ho dál.“

A tak Eger vešel do zakramařené předsíně a odtamtud pokračoval do podobně stísněného obývacího pokoje. Tam seděl Paul Leppin v křesle, které se nad ním doslova tyčilo.

Eger spisovatele neviděl už skoro dva roky a musel rychle skrýt překvapení, jak moc během té doby Leppin sešel. Možná ho tak změnila loňská smrt jeho jediného syna. Od té doby prý jen zřídka kdy vycházel.

„Ale! To je milé překvapení,“ usmál se Leppin. Jeho mladistvý úsměv byl jednou z věcí, které se na něm nezměnily. „Posaď se k nám. Dal by sis čaj?“

Eger se nejspíše posadil a přijal šálek. Židle pod ním lehce zaskřípala, navyklá nejspíše spíše na knihy a časopisy než lidskou váhu. „Jak se ti daří?“

„No...“ Leppinův pohled sklouzl na sloupeček papírů. „Zase píšu. Nové povídky a básně. Zrovna vyšla první část mé Pražské rapsodie.“

Po chvílce rozhovoru si Eger odkašlal a změnil téma: „Obávám se ale, že jsem tady z naléhavějšího důvodu. V divadle... máme ducha.“

Leppinovi se zablýsklo v očích. „Pověz mi o tom.“

Eger se rozpovídal a starý spisovatel pozorně poslouchal.

„Zajímavé,“ vydechl, když Eger skončil. „Takže jsi s tím přišel za mnou...“

„Abych tě požádal o pomoc s vymítáním ducha, ano. V tom směru máš nějaké znalosti, ne?“

Leppin se tiše zasmál. „Trochu. Ale žádné zkušenosti, pokud nepočítáš seance u Meyrinka před skoro čtyřiceti lety...“

„Ale kdybys i tak byl ochoten nám pomoci...“

„V žádném případě. Zabilo by ho to!“ vložila se Henriette prudce.

Leppin s konejšivým úsměvem zdvihl dlaň. „Má milá Henriette... máš samozřejmě pravdu, ale co z toho? Jsem starý a nemocný.“

„Nemluv tak!“

Jeho úsměv se drobně rozšířil. „Je to pravda, má drhá. Není důvod nenazývat věci pravými jmény.“ Obrátil se na Egera. „Přijímám. Pokud ti tedy nevadí mít za vymítače někoho, kdo nevyšplhá do provaziště ani nikam nedoběhne.“

Eger úsměv opětoval. „Určitě nevadí.“

Těsně před úsvitem přišlo divadlo Egerovi bezčasé, vytržené ze světa. Ornamentální budova byla zahalena závojem mlhy,

z něž jako duchové vystupovaly sochy. Leppinovi se ve tváři objevil prazvláštní výraz, když takto spatřil Nové německé divadlo.

„Když jsem tu posledně byl pracovně, dávali jste mého Golemova vnuka. Bylo to těsně před Vánoce a mrzlo, až praštělo. Zdá se to jako věčnost...“

Ano, uplynula věčnost od chvíle, kdy Paul Eger přijal místo ředitele. Psal se rok 1932 a on se navzdory trvající krizi těšil. Ani by ho nenapadlo, kam ho jeho rozhodnutí zavede.

„Pojďme dál,“ řekl teď a odvrátil pohled od zdánlivě vyčítavých tváří Mozarta, Schillera a Goetheho. Ale než vstoupili, ještě jednou pohlédl vzhůru, nad skladatele a spisovatele, na tympanon zobrazující básníka na pegasovi stoupajícího k nebesům a svírajícího Orfeovu lyru. Byla to působivá vítězná scéna, a přesto teď Egerovi připadala zlověstná. Nikdo konečně neřekl, že vítězný básník byl básníkem pravdy a míru.

Vešli do prázdného hlediště. „Víš, že jsem kdysi znal hned dva vymítače?“ ozval se Leppin zasněně. „Gustava Meyrinka, samozřejmě, a Jiřího Karáska, se kterým jsem se seznámil přes Moderní revue. Karásek býval vymítačem v Národním divadle, než se začal plně věnovat literární kariéře. Brzy mu ale došly peníze a musel přijmout místo na poště, kde krátce pracoval před tím, než se dal k divadlu. Připomíná to můj vlastní život – jenže já jsem zůstal u pošty a nikdy se nestal vymítačem.“

Leppin se rozhlédl a otočil zpět k Egerovi. „Ostatně bych ti Jiřího doporučil místo sebe, kdyby to šlo, ale je teď na cestách a nemám na něj spojení. Ale asi moc vzpomínám a málo vymítám, že?“ zasmál se potichu. „Odpusť starci jeho rozmary. Tohle místo vyvolává mnoho krásných vzpomínek.“

Zasykl a chytil se za bok, když stoupali po úzkých schůdkách na jeviště. Eger si toho nemohl nevšimnout a napadlo ho, zda byl opravdu dobrý nápad požádat o pomoc Leppina. Ale koho jiného?

Leppin se s očividnou námahou sklonil a dotkl se prken jeviště. „Ochranná značka. Zdá se docela stará.“

„Ano. Myslím, že ji tu vyryl Meyrink,“ přikývl Eger. „Myslíš, že má pořád moc?“

„To bych taky rád věděl,“ připustil Leppin. Došel do středu jeviště, zamračil se a znovu se shýbl. Eger si povšiml drobné lahvičky na řetízku, která mu tehdy vyklouzla z vesty. Bylo v ní cosi blyštivě modrého, snad drobné krystalky? Ale spisovatel si ji zase spěšně zastrčil pod vestu. Eger se rozhodl nevyzvídat.

Leppin rýpl nehtem do mezery mezi prkny. „Kdy jste tu naposledy používali křidu?“

„Když připravujeme scénu, používáme ji. Proč?“

„Nejspíš to nic není.“ Spisovatel se těžce napřímil. „Ale cítím se tu zvláště. Nejspíš to jsou jen moje bolavé kosti. Něco s dovolením vyzkouším.“

Eger zpola zvědavě, zpola s hrůzou sledoval, jak starší muž zvrátil hlavu dozadu a začal cosi odříkávat v latině. Starší... jen o tři roky. Ale na rozdíl od Egera *vypadal* staře.

Leppin zmlkl. Chvilí však trvalo, než mu z očí zmizel skelný pohled. Působil unaveně, ale pousmál se. „Včera jsem si tohle dohledal – potom, co jsi odešel. Jiří mi ten text kdysi napsal. Je to jeden jednodušší rituál na... *zření*. Skutečně se tu objevil duch. A... možná se pletu, ale myslím, že ho někdo přivolal. Jako když jsme to zkoušeli na seancích za mého mládí. Tady to proběhlo jinak, ale ten pocit je stejný.“

Eger na něj zíral. „Takže – někdo se nás úmyslně snaží zničit? Je to tak?“

„Je to možné.“

„Zatraceně!“ Eger vydechl. „Omlouvám se... V divadle jsme poslední dobou pod velkým tlakem. Dokážeš zjistit, kdo to udělal?“

Leppin zavrtěl hlavou. „Obávám se, že ne, pokud se o to nepokusí znovu.“

„A můžeš tomu zabránit?“

„Jiří mi párkrát ukázal, jak vytvářet ochranné znaky. Zkusím je tu vytvořit.“ Zrak staršího muže padl na zašlé značky po stranách jeviště. „Možná by se mi i mohlo povést posílit ty, které tu vytvořil Gustav.“

„Co lidi – můžeš pro ně vytvořit talismany nebo něco takového?“

„Na to si zatím netroufám. Kdybych to pokazil, mohlo by to být víc ke škodě než užitku. Je mnohem snazší pracovat s místy než s lidmi.“

„Dobře. Děkuji.“

Leppinovou tváří proběhla stopa hořkosti. „Zatím mi neděkuj.“

Stěží mohli přehlédnout přítomnost podivného starého muže procházejícího se divadlem, mumlajícího si pro sebe a črtajícího obrazce v prostoru. Cizinec byl vysoký, hubený a shrbený. Jeho úzká tvář měla ostré, bezmála divoké rysy. Stefan se poblíž něj cítil nejistě. Muž se náhle otočil a jejich pohledy se střetly. Stefan se otrásl. Pronikavý pohled jako by se bořil do hlubin jeho duše. Jakmile mohl, otočil se a spěchal pryč.

Hanna vzhlédla, když vklouzl do jejího švadlenina kamrlíku.

„V divadle je vymítač,“ začal Stefan.

Hanna ale jen přikývla. „Slyšela jsem. Ale není vymítač. Je to spisovatel, kterého ředitel pozval, aby si na něj hrál. Maria ho zná. Hrály se tu dvě jeho hry, ještě než jsme sem přišli. Jmenuje se Paul Leppin.“

Zničehonic je přerušilo rázné zaklepání.

„Dále,“ řekla Hanna. Nejspíš očekávala garderobiéra. Ve dveřích ale stanul Leppin.

„Dobré ráno,“ zdvořile uklonil hlavu. Rozhlédl se po titěrném pokojíku, jako by tu něco hledal. Zdál se překvapen tím, jak to tam vypadá.

„Mohu vám nějak pomoci?“ dodala Hanna. Stefan musel obdivovat její sebeovládání.

„Byla tohle vždycky komora švadleny?“ zeptal se Leppin.

„Pokud vím, tak ano.“

„Časy se mění,“ zamumlal si Leppin pro sebe.

Padlo ticho.

„Potřebujete něco?“ promluvila Hanna znovu. Tentokrát jí do hlasu pronikl i osten netrpělivosti.

Leppin si je znovu změřil svým pronikavým pohledem.

„Směl bych pokoj využívat, když v něm nebudete?“

„Proč?“

Pokrčil rameny. „Nemám žádnou kancelář a možná tu budu trávit dost času.“

Hanna byla očividně na pochybách. „Dobrá,“ souhlasila nakonec.

Leppin jim opět pokynul a zavřel za sebou dveře.

„Ví to,“ pronesl Stefan.

„Nesmysl. Kdyby to věděl, ředitel by nás už vyhazoval ze dveří, nebo hůř.“

Stefan se poškrábal na hlavě. „Pořád si říkám... co když jsme opravdu neudělali nic špatně?“

„Jak jsem ti už říkala.“

„Ne, myslím – co když nás někdo viděl a rituál pak zneužil?“

Hanně poklesla čelist. „To myslíš vážně?“

„Dává to smysl.“

„Ne, to nedává. Kdo by byl v divadle uprostřed noci, pozoroval nás – a zapamatoval si celý rituál – slova, obrazce, to všechno? Seděla jsem naproti tobě a ani já si to nepamatuji!“

„Symboly už se dají dohledat. Musel – nebo musela – by rozumět řecky. Jenže to je otázka prostého gymnaziálního vzdělání.“

„To je směšné.“

Stefan se zatvářil raněně a Hanna zalitovala svých slov. „Jen si nemyslím, že je to pravděpodobné, to je všechno,“ řekla konejšivě.

„Počkat... pojd' se mnou!“

Spěchali do skladu, kam Stefan tehdy uložil speciální svíčky, které na obřad pořídil. Když ale sáhl dozadu do skříně, kam je uložil, nahmatal jen prázdno.

„Tak přece,“ vydechl. „Někdo je vzal. Musí to tak být!“

Hanna se nervózně rozhlédla. „Ale sotva se můžeme někomu zeptat kdo.“

Stefanův pohled se ze sekundy na sekundu změnil. „Ale můžeme.“

„Koho?“

„Ducha.“

Leppin měl rád ty „hodiny nikoho“ mezi pozdním večerem a brzkým ránem, kdy dokonce i ty nezaplivanější bary a bordely utichly a ulice byly temné a opuštěné. Za svého mládí právě takovými rád procházel. Strávil klidně celou noc bezcílným procházením městem – pokud neskončil v některém z oněch barů či bordelů.

Trávit tyto hodiny v bývalém kamrlíku vymítače ovšem také mělo svůj půvab. Teď už si Leppin byl jistý, že místnůstka švadleny kdysi hostila právě vymítače. Měl tady tentýž pocit blízkosti jakémusi neviditelnému závoji mezi světy jako tehdy v bytě Gustava Meyrinka. Vybavoval si to, jako by to bylo včera: drahý vyřezávaný nábytek, sošky Buddhy, staré svítky, znepokojivé obrazy a lahvičky plné nejpodivnějších látek – jako ta, kterou si navykl nosit na řetízku na krku – a to vše naskládané do titěrného bytu vedle opuštěné továrny. Meyrinkovo poslední útočiště, než se s Prahou definitivně

rozloučil. Na takovém místě jste se nemohli zbavit pocitu, že se vám zjeví duch každým okamžikem.

Leppin zavřel oči. *Co jsi zač? A proč ses objevil právě teď, po desetiletích ticha?*

Budeš vůbec chtít mluvit s podvodníkem jako já? Nejsem žádný vymítač; jen spisovatel, který si na něj hraje.

Gustav a Jiří byli všestranní. Vymítali; psali; překládali. On... psal a překládal.

Pokud ses ve svých teoriích nemýlíl a pořád tu někde můžeš být, potřebuji tvou pomoc víc než kdy jindy, Gustave Meyrinku, přemítal Leppin. S povzdechem otevřel oči.

Zbývalo mu ještě hodně značek k posílení, a duch k vymítání.

Eger seděl naproti svému opernímu dramaturgovi Fredericku Weberovi. V ruce svíral dopis pokrytý drobným přehledným písmem.

„Ernst Křenek píše, že se nebude moci zúčastnit premiéry Karla V. Uprchl do Ameriky,“ shrnul Eger. Do hlasu mu proniklo víc hořkosti, než čekal.

„To se dalo čekat,“ řekl Weber. „Nemyslím si, že je moudré s přípravami pokračovat.“

„Nepřichází v úvahu,“ přerušil ho Eger možná až příliš ostře. Už klidnějším tónem dodal: „Nesmíme podlehnout strachu a předsudkům. A navíc u tak výjimečného kusu!“

Z Weberova výrazu bylo jasné, že dramaturg nesouhlasí. Věděl ale, kdy je zbytečné se s ředitelem dohadovat.

Eger sevřel čelist. Nedávno se o Weberovi doslechl nepěkné historky, dokonce i že byl viděn ve společnosti Henleinova věrného psa Franze Höllera.

Alespoň že tisk poslední dobou divadlo chválil. Eger si jen nebyl jist, zda si to vykládat jako dobré, nebo zlé znamení.

„Dobrá, soustředme se na...“

Dveře se zničehonic rozlétly. Eger se už už chystal napomenout kulisáka, který tak nezdvořile vtrhl dovnitř, ale mladíkův výraz ho od toho odradil.

„Zjevení... v šatně...“ Sotva popadal dech.

„Kde je Leppin?“

„Už je tam. Jen... jsem pro vás doběhl...“

Eger rychle krácel za ním – ale neběžel. Běžící ředitel je špatný pro morálku ansámbly.

Leppin stál uprostřed jedné z šaten sólistů a svíral cosi, co připomínalo improvizovanou virguli. Všude po podlaze byly rozesté střepy.

„Je pryč,“ pravil temně. Eger hádal, že nikoli permanentně.

„Co se tu stalo?“

Herečka Elsbeth Warnholtzová vzhledla od šálku čaje, který pro ni kdosi hbitě sehnal. „Přišla jsem se připravit na večerní představení, podívala se do zrcadla a zahlédla jakýsi... temný obrys za mými zády. Otočila jsem se, ale nic tam nebylo. Když jsem se znovu zadívala do zrcadla, bylo to tam a vrhlo se to na mě! Rozbila jsem zrcadlo svým hřebenem. Obávám se, že to vyústilo v menší nepořádek, a divadlu teď chybí jedno zrcadlo...“

„Žádný strach. Hlavní je, že jste v pořádku.“

Slečna Warnholtzová vypadala lehce otřesená, ale nezraněná a odhodlanější než kdy jindy. „Už jsem si skoro zvykla na výhrůžky od lidí, i když schovaných za pseudonymy, ale tohle je novinka,“ pokusila se zažertovat. „Hádám ale, že s duchem nějaká petice nehne, že?“

„Pokud ano, jsem si jistý, že vy byste to dokázala,“ usmál se Eger. Warnholtzová byla jedním z nejvýšečnejších členů Klubu českých a německých divadelníků a zdejší neformální komunistické skupiny a nebála se hádat ani s Weberem, Feistelem, Götzem a dalšími odpůrci přímo v divadle. „Obávám se, že pan Leppin bude na chvíli potřebovat vaši šatnu. Nevadilo by vám se připravit v šatně paní Kunzové – tedy pokud chcete dnes vystupovat?“

„Zastavit mě chce větší kalibr,“ ujistila ho Warnholtzová a odkráčela.

Eger a Leppin v šatně osaměli.

„Tohle mohlo skončit špatně. Musíme se toho ducha zbavit,“ konstatoval ředitel s pohledem na ostré střepy všude kolem a pokoušel se představit, co by se bývalo mohlo stát, nebýt pohotovosti Warnholtzové.

„Na tom snad pracuji, ne?!“ obořil se na něj Leppin.

Jen mnohaleté divadelní zkušenosti dovolily Egerovi zachovat kamennou tvář. „V to doufám,“ řekl pouze.

Leppin, na druhou stranu, vypadal vyděšen vlastním výpadem. „Omlouvám se,“ zamumlal a odvrátil pohled. Ruce se mu třásly.

„Pokud se necítíš ve své kůži, zvládneme to i bez tebe. Nechci, aby ses příliš vyčerpal...“

„Nebude mi dobře, ani když budu sedět doma. Tady alespoň můžu být užitečný,“ řekl Lepin tiše.

Bolest, třas, změny nálady... Eger se bál zeptat. Co by se koneckonců změnilo, kdyby mu Leppin potvrdil jeho podezření?

„Děkuji,“ přikývl a opustil šatnu. Byl rozhodnut spojit se s Jiřím Karáskem, jakmile to bude možné. Rozhodně potřebovali zkušeného vymítače.

Zpět ve své kanceláři se Eger zhroutil do křesla. Až pak mu pohled utkvěl na nepopsané obálce na stole.

Nebyla tam, když odcházel.

S rostoucím pocitem čehosi zlověstného se pro ni natáhl. Zevnitř vypadl lístek. Starobylými, ornamentálními tahy tam v temně rudém inkoustu stálo: *Pokud si vážíte bezpečí divadla, zbavte se židovské a komoušské špíny. Příští nebude mít takové štěstí.*

Eger s těžší překonání nutkání lístek zmačkat a mrsknout jím do koše. Namísto toho ho klidně vložil zpět do obálky. Možná z něj Leppin bude schopen zjistit něco užitečného.

Paul Leppin se vskutku záhy objevil. Nenesl ale dobré zprávy.
 „Teď je pryč, ale může se kdykoli vrátit.“
 „Nemůžeme tedy nic dělat?“
 „Budu se dál snažit.“ Leppin se Egerovi zadíval do očí. Ten pohled jako by říkal: Ale nevím, jestli to nebude zbytečné.
 „Co říkáš na tohle?“ Eger mu podal obálku.
 Leppin se zachmuřil, když si přečetl zprávu uvnitř. „Od-porné. Ale ještě jsem neslyšel o duchovi, který by udělal něco takového.“
 „Takže ji tu nechal člověk?“
 „Skoro jistě.“
 „Inu...“ Eger si povzdechl a opřel se. „S tím se alespoň do-vedu poprat sám.“

Na Leppina přísně zíral tucet zkřivených tváří.

Je to pořád ještě můj obličej? říkal si. Stěží rozpoznával ty zapadlé oči propalující ho pohledem. Stal se snad duchem, ještě než zemřel?

Nebo snad...

Ne!

Přece to nemohly být oči jeho syna, které na něj tak vyčítavě zíraly.

Leppin se otrásl a hodil sako přes střepy rozložené na stole.

Doufal, že se z nich něco dozví – ale co si o sobě myslel? Připadal si jako blázen; nebo hůř, podvodník.

V divadle strašil duch a on s tím nedokázal nic udělat.

Svět byl vzhůru nohama a on s tím nedokázal nic udělat.

Jeho syn Paul byl mrtev a on s tím nedokázal nic udělat. Meyrink, možná... Kolovaly historky, že se spojil s duší svého syna po jeho sebevraždě. Ale Meyrink sám zemřel sotva půl roku nato a tehdy už delší dobu nebyli s Leppinem ve spojení.

Meyrink, možná..., ale já s ničím nedokážu nic udělat!

V jediném gestu plném hněvu Leppin smetl obsah stolu na zem.

Jeden stěp mu ovšem přistál na koleni. V něm Leppin zahlédl svou vlastní tvář – a bezpochyby byla jeho – sevřenou hněvem a cosi se v něm vzbouřilo. Ten obraz se mu zdál téměř prorocký, jako vize budoucnosti.

Jeho budoucnost byla zahalená strachem, ačkoli by to nikdy nepřipustil.

„To myslíš vážně?“ ujišťovala se Hanna nevěřičně.

Stefan klidně opětoval její pohled. „Ano.“

„Dobře. Tak to tedy zkusme.“

Tentokrát seděli v Hannině kamrlíku. Vymítač dnes odešel dřív a celé divadlo bylo tou dobou už opuštěné, ale jevitě se jim po posledních událostech zdálo příliš exponované. Hanna ovšem stěží mohla přehlédnout Stefanův zvláštní výraz, když navrhla zůstat tady. Napůl čekala, že odmítne s celkem rozumným odůvodněním, že sem chodí vymítač, ale neudělal to.

Už od jejich prvního a zatím jediného vyvolávání před několika týdny Hanna trávila večery v knihovnách a hltala vše související s duchy a příslušnými rituály. Pokoušela se dohledat si práce slavných vymítačů z dávných dob, ale ke svému zklamání našla povětšinou smyšlené příběhy a jen hrstku konkrétních informací.

Mnoho z těch knih by se v její domovině už dávno nedalo najít.

Ne že by tam vůbec směla vstoupit do knihovny.

Hanna si zachmuřeně říkala, jak dlouho ještě bude smět navštěvovat knihovny tady.

„Posaď se vedle mě.“

„Ne naproti jako minule?“

„Zkusíme jinou variantu rituálu.“

Athanasiovu verzi? pomyslela si, ale mlčela. Po dlouhém hledání totiž našla, co potřebovala. Dnes už měla dojem, že rozuměla jednotlivým součástem rituálu, který tehdy Stefan prováděl. Teď sledovala, jak na místě po odsunutém šicím stroji kreslí síť symbolů, a některé rozpoznávala.

Tenhle obřad vyžaduje dvě osoby, vybavila si. *Výborně. To i mně dá moc nad duchem.*

„Tentokrát budu potřebovat, abys po mně zopakovala část zařikání,“ pohlédl na ni Stefan. „Zvládneš to?“

Hanna potlačila kyselý úšklebek. *Zvládne děvče zopakovat pár slov – tohle musím slyšet zrovna od tebe?*

„Samozřejmě,“ pousmála se namísto toho.

Stefan zapálil jedinou svíčku a Hanna vypnula elektrické osvětlení.

Musela připustit, že celé zařikání by si nezapamatovala – ale když ho Stefan pronášel a kývl na ni, aby zopakovala poslední větu, dokázala si vybavit, že podobné části zahlédla kdesi ve sloupečcích knih.

Pronesli poslední slova. Hanna měla dojem, jako by se jí cosi lehce otřelo o rameno, a málem ucukla.

Byl to jen průvan, musel být. Ale přichází.

Vzduch v kruhu se zachvěl jako v létě nad rozpálenou cestou – a pak už mohli spatřit vystupující tvar.

Tentokrát byly duchovy rysy výraznější. Možná to byl tentýž jako minule; možná ne. Vypadal jako mladá žena. Hanna se přistihla při úvahách, jestli duch představoval daného člověka v době jeho smrti, a pokud ano, proč tahle dívka zemřela tak mladá.

„Neměj strach,“ pravil měkce Stefan. „Nebudeme tě tu držet dlouho. Rozumíš nám?“

Průsvitná dívka přikývla.

„Jen se tě zeptáme na pár věcí a pak tě pustíme. Víš, co způsobuje strašení v tomhle divadle?“

Zdálo se, že duch zvažuje Stefanova slova. Pak znovu kývla.

„Můžeš nám to říct?“

Hanna viděla, jak se dívčina ústa hýbou – ale nevyšel žádný zvuk.

„Napiš to,“ vyzvala ji.

Stefan na ni překvapeně pohlédl, ale přitakal.

Dívčina tvář byla nečitelná. Když Stefan gestem naznačil psaní, zavrtěla hlavou.

„Neumí psát,“ uvědomila si Hanna.

„Přivolal někdo z divadla ducha, aby tu strašil?“

Dívka přikývla.

„Víš kdo?“

Opět přikývnutí.

„Je tu zaměstnaný mezi herci či zpěváky?“

Zavrtěla hlavou.

„Technický personál?“

Ne.

„Vedení?“

Ne.

Stefan pokračoval ve výčtu, ale duch vždy jen zavrtěl hlavou. Stefan se bezradně zadíval na Hannu. „Takhle se asi nikam nedostaneme. Nejspíš bychom ji měli pustit...“

„Ne,“ přerušila ho Hanna. Znovu se zadívala na přízrak.

Teď nebo nikdy.

„Ve jménu Háda a Persefony, při temnotě, v níž tone svět mrtvých, ti přikazuji nám sloužit a poslouchat naše příkazy,“ pronesla.

Koutkem oka zahlédla Stefanovu sinalou tvář, jeho ústa zamrzlá v neslyšném O. Mihotavá tvář ducha zůstávala klidná – ale cosi se snad změnilo v temných očích dávno mrtvé dívky.

Hanna pozvedla bradu. „Tímto ti přikazuji chránit toto divadlo a lidi v něm. Nade vše budeš chránit jejich životy a zdraví i divadlo před jakýmikoli pozemskými i jinými silami, které nám chtějí ublížit. Rozumíš?“

Obrys ducha se rozplynul. Pak vystřelil přímo k Hanně.

„Ne!“ vykřikl Stefan a vrhl se před ni. Duch se s ním srazil a zdálo se, jako by zmizel do jeho hrudi. Stefan zalapal po dechu. Oči se mu protočily.

Hanna na vteřinu strnula, ale vzápětí se jí začaly vybavovat vzpomínky. *Vymítání. Zapuzování duchů. První pomoc...*

Spěšně zamumlala, co si pamatovala ze slov k ukončení rituálu, a chytila třesoucího se Stefana za ramena.

Třas přestal tak rychle, jako se objevil. Hanna zkontrolovala Stefanův dech. K její obrovské úlevě dýchal, byť mělce. Popleskala ho po tváři. „Stefane! Prober se.“

Její babička by určitě měla inhalační sůl. Hanna ji při sobě nikdy nenosila.

Stefan zamrkal. „Co se... ach...“

Hanně úlevou vhrkly do očí slzy. „Jsi v pořádku? Hrozně se omlouvám!“ Zlomil se jí hlas. „Neměla jsem v úmyslu způsobit nic takového.“

Stefan se na ni ovšem nedíval, možná ji ani nevnímal. „Z-zima...“ Zuby mu jektaly.

Hanna si svlékla svetr a šál a zabalila ho do nich. Jen v blůze jí bylo chladno, ale chlad, který cítil on, musel být zcela jiného původu. Jeho tvář byla křídově bílá, kůže téměř průsvitná.

Natáhla se, aby se dotkla jeho čela, jen aby zjistila, jestli nemá horečku. Stefan na ni střelil pohledem a chraptivě se ozval: „Nesahej na mě!“

Hanna se odtáhla. „Je mi to líto.“

Stefan se namáhavě posadil. „Mohlo mě to zabít.“

„Ale odrazil jsi to.“

„Já sám ne. Zachránilo mě něco jiného.“ Stefan se pokusil vstát. Hanna mu nabídla pomoc, ale odstrčil ji. S hořkostí se zadíval na symboly pokreslenou podlahu. „Šel bych a nechal tě to sklidit, ale obávám se, že by ses zase pokusila o něco šíleného.“

„Byla to chyba. Je mi to moc líto,“ zopakovala Hanna. Stefanův výraz, směsice strachu a odporu, jí lámal srdce – ale nedovolila tomu proniknout na povrch. „Chtěla jsem nás jen ochránit – celé divadlo. Byl to špatný nápad. Odpušť mi.“

„Odpustila bys sama sobě, kdybys uvěznila ducha té dívky v našem světě a přinutila ho bojovat naše bitvy?“ odvětil Stefan. „A... odpustila by sis, kdyby někoho zabil? Co když se tvůj pokus povedl – a ona jen považovala tebe za přílišné nebezpečí pro divadlo?“

Její fasáda rozhodnosti se málem rozpadla jako domeček z karet. „Pustila bych ji na svobodu, až bych si byla jistá, že jsme v bezpečí. A co se týče... ne. Neodpustila. Víš, že bych si to neodpustila.“

Stefan zkrřivil tvář. „Obávám se, že to tak jistě nevím.“

Starý císař největší říše světa se svíjel bolestí na svém smrtelném loži.

Paul Leppin si jeho utrpení dovedl živě představit. Musel vynaložit veškeré možné úsilí jen na to, aby byl schopen se soustředit na dění v divadle. Bolesti dnes byly daleko horší než obvykle. Téměř nespál a uvědomoval si, že se kyvadlo jeho nálady nebezpečně rozkývalo. Ještě navrch toho mu dnes ráno připadal bývalý vymítačův kamrlík nějak jiný, jako by čpěl čímsi zlověstným.

Na klíně mu spočíval střípek zrcadla a odrážel jeho ustaranou hubenou tvář.

Leppin se ho pokusil očarovat, aby mu předmět s předstihem ukázal, kde duch udeří příště. Zdálo se ale, že bezúspěšně. Pokud byl střep s duchem jakkoli propojen, nejspíš toho spojení nedokázal využít. Povrch vždy odrážel jen skutečné okolí.

Alespoň mu ovšem znovu neukázal Paula. Byla to tehdy jen iluze, výplod jeho představivosti či skomírající mysli? Netroufal si hádat.

„Leben: die helle Seite dort, erfüllt mit Tat und Hoffnung auf Vollbringen, hier das dunkle, tatenlose Nichts, die Nacht gebrochen Wahns,“ lkal vynikající Pavel Ludikar jako Karel V.

Leppin věděl, že císař také přežil své dítě, infantu Isabelu. Ale jeho další děti žily déle.

Nemusel prožít smrt jediného syna.

Leppinovi zacukalo ve špičkách prstů. Napřímil se v sedadle. *Únava, vliv ducha, nebo... halucinace?*

Vzápětí se objevil téměř nezachytitelný závan hřbitovního kvítí a Leppin ve svých artritických kloubech ucítil ledový chlad. Virgule zastrčená v kapse saka sebou zacukala. Fungovala! Něco se dělo i se střepem. Jeho povrch se zakalil a pak ukázal dění na jevišti. Na tom obraze však Ludikar nezpíval; vůbec se nehýbal.

Leppin prudce vstal. Klouby zaprotestovaly a zasykl z bolesti zad. Ze všech dnů zrovna dnes!

Virgule ho zavedla do zákulisí. Byla tam jen hrstka technického personálu a herců. Panovalo tam ticho. Virgule sebou však stále cukala, jako by chtěla mířit do dvou směrů zároveň. Ohýbala se... vzhůru? Leppin vzhlédl, ale neviděl nic zvláštního.

Jeden z herců vstoupil na jeviště, představitel rytíře. U pasu mu visel dřevěný meč.

Virgule sebou opět zazmítala a pak namířila přímo na císaře.

Leppin zaklel a rychle vkročil na jeviště. „Zastavte...“

Hercova ruka sebou škusbla, jako by vůbec nepatřila k jeho tělu. Muž vykřikl, spíš překvapeně než vyděšeně.

Leppin zvolal první, co ho napadlo: zaříkání, které znal od Jiřího.

Nezabralo to. Herec proti vlastní vůli tasil dřevěný meč, švihl jím a udeřil císaře, který nestačil včas uhnout. Jen tak tak si uchránil hlavu rukou. Meč do ní udeřil obrovskou silou. Ludikar vykřikl bolestí.

Leppin zašátral v kapse po svěcené vodě. V bedrech mu vystřelila neskutečná bolest. Hekl a padl na kolena. Způsobil to duch, nebo jen jeho nemoc, která se projevila v nejhorší možnou chvíli?

Skrz mlhu bolesti Leppin jakoby zpomaleně viděl meč snázející se na Ludikara podruhé.

Navzdory agonii se Leppina zmocnil čistý, nezkalený hněv – vůči duchovi, vůči světu, vůči osudu, který ho sem dosadil namísto někoho povoláného jako Karáska či Meyrinka.

Virgule se mu zlomila v ruce. Così se změnilo; vzduch bezmála praskal elektřinou.

Náhle jako by se vše zastavilo. Viděl pohyb meče jako v tisíckrát zpomaleném filmu. Veškeré napětí z něj spadlo. Bolest zmizela. Leppin cítil, jak se přes něj přelévá vlna naprostého klidu. *Tohle by se nemělo dít*, pomyslel si při pohledu na meč.

Zbraň zvolna změnila směr a elegantně se stočila na kraj lože namísto na Ludikara.

Leppin se spokojeně usmál.

Střih – a svět opět pádil obvyklou rychlostí.

Meč dopadl na hranu postele se značnou silou. Herec, který jej třímal, ho štitivě upustil jako něco jedovatého. Meč se skutálel na prkna jeviště a zůstal tam nehybně ležet.

Leppin cítil, jak přítomnost čehosi cizího rychle vyprchává. Než to ale bylo úplně pryč, na jeviště se snesla utržená část opony a při dopadu na prkna, jež znamenají svět, se úhledně a bez záhybů rozložila.

Velkými gotizujícími písmeny na ní bylo psáno: PRYČ SE ŠPÍNOU V TOMHLE DIVADLE

Paul Eger pocítil nepříjemné **déjà vu**, když do kanceláře opět vtrhl vyděšený mladík, zatímco on byl ponořen do diskuse se svým dramaturgem Weberem.

„Duch... meč...“

Weber spěšně zamířil za ním, Eger mu byl v patách. Představitel titulní role, Pavla Ludikara, našli stále na císařově smrtelném loži, kde seděl celý bledý a tiskl si pravou ruku.

„Myslím, že je zlomená,“ zasykl.

Egerovi se ulevilo, že nedošlo k ničemu ještě závažnějšímu. Chtěl nechat poslat pro doktora, ale zjistil, že korepetitor to už zařídil. Krátce si promluvil s pěvcem a ujistil ho, že zajistí odškodnění – a že k premiéře nedojde, pokud se divadlo ducha nezbaví. Pak mu pohled konečně spočinul na kusu opony rozloženém na zemi.

Obří černá písmena na rudém sametu působila jako fac-ka do tváře divadla, jeho dějin i lidí. Eger se prudce nadechl. „Takhle to nemůže pokračovat,“ řekl potichu. Slyšel ho jen Weber stojící po jeho boku.

Ředitel si vyrazil promluvit s Leppinem. Vymítač ho nepotěšil: „Tentokrát jsem ho zastavil – ani nevím jak –, ale není to napořád. Zatím nevím, jak ho poslat pryč trvale...“

Rozhodli se, že večerní představení zachovají. Duch se zatím nikdy neprojevil během žádné běžící hry či opery, jen v zákulisí a při zkouškách. Ovšem Eger měl přesto měl žaludek na vodě. Co když se osudově mylí a riskuje lidské životy? Ale copak má zcela uzavřít divadlo?

„Zrušme Karla V,“ navrhl Weber. „Zdá se, že na něj má duch zasednuto především.“

Lehkost, s jakou to dramaturg pronesl, v Egerovi probudila nové podezření. Vybavil si povídačky o Weberových známostech mezi poskoky Říše, kterým se dosud snažil nepřikládat váhu. Weber se zatím příliš nesnažil prosazovat své nacionalistické cítění v divadle – ale možná jen splétal intriky za jeho zády.

„Pojď se mnou. Teď hned!“ dodal Eger, když uviděl Weberovo zaváhání.

Jakmile se za nimi zavřely dveře ředitelské kanceláře, Eger vyštěkl: „Je to tvoje práce?“

Weber pootevřel ústa, ale nevyšlo z nich ani hlásku.

„Nemysli si, že nevím, s kým se stýkáš. Franz Höller je fašista jako vyšitý! A teď se mě snažíš přesvědčit, abych nechal plavat operu napsanou emigrantem a ve stylu, který se nelíbí tvým kamarádíčkům. Stejně jako minule i teď došlo k incidentu ve chvíli, kdy jsi byl u mě v kanceláři – jako by sis to snad naplánoval dopředu a snažil se zařídit si to nejlepší alibi!“ Ředitel se tou dobou už třásl vzteky. „Ten ohavný dopis a ten nápis na oponě – napsal jsi je ty? Přiznej se už konečně!“

„Neskrývám své politické sympatie,“ řekl Weber pomalu, „i když mi to tady přináší jen úšklebky a nepřátelství. Ale aspoň nejsem zbabělec ani pokrytec, který obrátí kabát, kdykoli se mu to zdá lepší pro jeho kariéru.“

„Přivolal jsi toho ducha?!“ naléhal Eger.

„Ne.“ Weberův pohled sklouzl k ředitelovu stolu, u nějž společně seděli sotva před půlhodinou, a oči se mu na okamžik rozšířily překvapením. Pak se hořce usmál. „A nejspíš můžu poskytnout důkaz. Pokud to tedy nebudeš pokládat za falešné alibi.“

Navrchu dokumentů, na kterých pracovali před incidentem, spočívala čistě bílá obálka.

Eger ji jako ve snách uchopil a vytáhl složený list papíru. Na něm stálo totéž starobyle působící písmo, tentýž typ nenávistné zprávy jako minule.

„Nemohl jsem ji tu nechat. Odešel jsem první a celou dobu jsem byl s tebou,“ poznamenal Weber do nastalého ticha. „Pokud si nemyslíš, že dokážu být na dvou místech zároveň nebo mám komplice, musím být nevinný.“

Eger stále zíral na dopis. „Já... omlouvám se.“

„Na to je trochu pozdě.“

„Unáhlil jsem se. Udělal jsem chybu, když jsem ti nevěřil. Víím, že politicky se neshodneme, ale vždycky jsi v divadle odváděl skvělou práci.“ Ředitel dopis odložil. „Budu rád, pokud zůstaneš, navzdory tomu, jak jsem tě obvinil. Tohle divadlo tě potřebuje.“

„A jak můžu vědět, že nedospěješ ke stejnému závěru u jakéhokoli dalšího incidentu?“ Do Weberova hlasu prosákla hluboká hořkost. „Ale to už je jedno. Nechtěl jsem se ti o tom zmiňovat, ale dostal jsem zajímavou nabídku z Ostravy. Chystal jsem se ji odmítnout, ale vzhledem k tomu, jakou důvěru do mě vkládáš...“

„V Ostravě budeš první na ráně, pokud se něco stane!“

„V něčem se přece jen nemýlíš: Tohle by mi vůbec nevadilo. Naopak.“ Weber se trpce usmál. „Hodně štěstí s hledáním nového dramaturga.“

Eger mohl jen bezmocně sledovat, jak se za Weberem zavírají dveře.

Téměř hmatatelně cítil, jak se mu vysmekává jakákoli kontrola. Jak moc potřeboval nějaké dobré zprávy! Přišel o dramaturga, ani ne za měsíc mělo dojít k premiéře *Karla V.*, v divadle řádl duch, představitel hlavní role měl zlomenou ruku a Eger by plně chápal, kdyby sem už nechtěl nikdy vkročit, a zdálo se, že ať udělá cokoli, nezvratně poruší alespoň některé ze zásad, na kterých tak lpěl.

Je tohle konec? napadlo ho. Nebo je to jen předehra... a konec bude daleko horší?

Hanna dlouho a důkladně uvažovala o své budoucnosti. Vždy ale docházela k jedinému závěru: Nehraje roli, co se s ní stane – musí jít s pravdou ven. Zároveň ale chtěla chránit Stefana. Koneckonců získání jiného ducha na jejich stranu byl její hloupý nápad a mohl dopadnout mnohem tragičtěji.

Proto se už krátce po úsvitu objevila na prahu přízemního bytu ve Slezské ulici. Její ruka se zastavila těsně nad zvonkem.

Chystá se zahodit těžce vydřenou práci, možná celou svou budoucnost...

Ale už se rozhodla.

Stiskla zvonek, snad až příliš dlouze. Starší žena, která jí přišla otevřít, nevypadala nikterak potěšeně. „Ano?“

„Omlouvám se, že vyrušuji tak brzy, ale potřebuji mluvit s panem Leppinem. Jmenuji se Hanna Weiszová a pracuji v divadle.“

„Další?“ Žena povytáhla obočí. „Tak pojdte dál.“

Další? podivila se Hanna, než vešla do titěrného obývacího pokoje. Tam bezmála ztracen v olbřímím křesle seděl Leppin – a naproti němu Stefan.

Leppin si ji klidně prohlédl a pravil: „Nejspíš jste tu také kvůli duchovi, že?“

Hanna se vzpamatovala a přikývla. Posadila se na zbývající rozvrzanou židli. Vzápětí se před ní objevil šálek čaje a ona už stačila jen zahlédnout tu ženu, nejspíš Leppinovu manželku, jak opouští pokoj s přísným, nesouhlasným výrazem.

„Je to moje vina...“ začala Hanna v tutéž chvíli jako Stefan. Oba vyřkli totéž. Vyměnili si nevěřicný pohled.

„Já jsem ho přivolal,“ řekl Stefan a znovu se obrátil na Leppina. „Řeknu vám jak.“

„Pokračujte. A buďte tak hodný a povězte mi pravdu. Očividně jste do toho zapletení oba, tak se nesnažte pokračovat v té šarádě *moje vina, ne tvoje*.“

Leppin jejich vyprávění naslouchal bez přerušování. Jeho protáhlá tvář si zachovávala zachmuřený výraz.

Když skončili, rozhostilo se dlouhé ticho. Čaj dávno vystydl; během výkladu se ho nikdo ani nedotkl.

Leppin konečně promluvil: „Tomu říkám příběh. Měl bych vám říct, že jste se dopustili strašné chyby a pletli se do něčeho, co je lepší nechat na pokoji. A že jste ohrozili nejen vlast-

ní životy, ale i životy všech ostatních v divadle, a měli jste mi všechno vyložit rovnou.“ Na jeho úzkých rtech se objevil melancholický úsměv. „Ale neřeknu, protože to už všechno dávno víte. A já byl kdysi stejný blázen jako vy.“ Nepřítomně usrl z plného šálku. „Soustředme se na to, jak se zbavit ducha. Zmínili jste se, že od vás mohl rituál odpozorovat někdo jiný, kdo ho pak přivolal. Nějaký nápad kdo?“

„Herci bývají pověřiví a mohli by leccos vědět o starých povíadačkách a rituálech. Co se týče motivu... třeba Trabauerovi hákenkreuzeři nijak zvlášť nevadí,“ pravil Stefan po krátkém zaváhání. „V Karlovi V. hraje Frundsberga. Nebo možná Grahl – ten hraje Borgiu.“

„Zůstávají občas v divadle do noci?“

„Ne, nevím o tom.“

„A někdo jiný?“

„Občas je tam pozdě do noci ředitel, a pak samozřejmě uklízeči. Někdy kulisáci, když se ještě pracuje na scéně, ale to nebyl ten případ.“

„Mohl to být Götz,“ ozvala se Hanna. „Herec a režisér. Nedávno se začal otevřeně hlásit k Hitlerovým příznivcům.“

Stefan nejistě přikývl. „Párkrát jsem ho v divadle viděl dost pozdě, ale jen před premiérami, které režíroval. A to tehdy taky nebylo.“

„Na jednu věc pořád zapomínáme,“ připomněla mu Hanna. „Ať už nás viděl kdokoli, musel už mít nějaké znalosti nebo zkušenosti se spiritismem, nebo přinejmenším věděl, kde si to může dohledat. Možná měl za příbuzného vymítače nebo někoho ze starších spiritistických kruhů...“

„Jako máte vy dva?“ pravil suše Leppin a zavrtěl hlavou. „Tenhle způsob hledání podezřelých mi příliš připomíná, jak vznikají jiné takové seznamy. To se mi vůbec nelíbí.“

„Co jiného tedy můžeme dělat?“

Vymítač odložil prázdný šálek. „Mladý muži, co jste cítil, když na vás zaútočil duch, kterého jste přivolali?“

Hanna sklopila oči. Stefan vypadal překvapen náhlým obratem konverzace, ale začal: „Chlad... jakoby prázdnotu... Nedokázal jsem se pohnout, když už byl u mě, skoro ve mně – vzpomněl jsem si na historky, jak někomu duch zvládl zastavit srdce nebo sebrat dech, a měl jsem strach – ale něco to zastavilo. Já jsem nic neudělal. Ale cítil jsem... jakoby přítomnost něčeho nebo někoho cizího. Pak to zmizelo, stejně jako duch.“

„Zajímavé,“ zamumlal v zamyšlení Leppin. Pak prudce vzhlédl. „Uvědomujete si vy dva, že o tom dříve či později musím říct řediteli, že?“

Hanna bojovně vystrčila bradu. „Udělejte, co musíte.“

„Ale prosím vás, abyste s tím vyčkal, než se zbavíme toho ducha,“ dodal Stefan. „Snad v tom můžeme být nějak nápomocní.“

„Možná můžete...“

Hanna si prohlížela hubenou vráscitou tvář starého spisovatele a nového vymítače s pocitem lítosti. Oni dva obrátili život tohoto nemocného muže naruby – a stejně tak dění v divadle. Doufala, že skutečně budou schopni podat pomocnou ruku.

Leppin se náhle zeptal s podivným zábleskem v očích: „Co se týče rituálu, který jste provedli, asi nemůže být použit k přivolání konkrétního ducha, nebo ano? Kdyby někdo chtěl například poznat ducha Mozarta, mohl by se o to pokusit?“

„Bylo by to obtížné, ale ne nemožné,“ zaváhal Stefan.

Hanně se nelíbil přemítavý výraz, který se Leppinovi usadil ve tváři. Byl to pohled někoho zvažujícího strašlivou chybu. Možná se stejně tak tvářila ona, když ji napadlo přivolat jiného ducha, aby jim pomohl proti tomu stávajícímu.

„Duchové,“ zamumlal si pro sebe Leppin. Pak pohlédl na Hannu. „Co jste říkali, že vám prozradil duch té mladé ženy?“

„Nejdřív že je za ty incidenty zodpovědný někdo z divadla, ale když jsme se pak ptali na profesi, neřekla nám nic užitečného.“

„Jak že jste se ptali, ještě jednou?“

„Jestli je zaměstnaný jako herec, zpěvák, v technickém personálu... Pokaždé odpověděla, že ne.“

„Ha!“ zachechtal se zničehonic Leppin. Stefan i Hanna na něj překvapeně zírali. „Myslím, že už znám odpověď na tuhle hádanku – a snad nás to dovede i k totožnosti toho, kdo na divadlo seslal ducha.“

„Prezident nabádá k opatrnosti a jednotě! Sudetoněmecká strana slaví vítězství tam, kde se včera volilo, nízké podpory dosáhla jen v Praze! Dočasný zákaz veřejného shromažďování a pochodů!“

Kameloti neměli toho pondělního dopoledne o práci nouzi. Eger si koupil *Prager Tagblatt*, jako to dělal cestou do práce pokaždé. Bylo teplé a slunečné ráno, krásné pozdní jaro se vším všudy. Nálada kolemjdoucích jako by patřila do pošmourného chladna, ale počasí si z toho nic nedělalo. Příroda se nechovala podle dramatických zvyklostí.

V kanceláři už na Egera čekalo několik telegramů a telefonních hovorů od jeho kontaktů z Německa. Všichni bez výjimky ho varovali, že se stahují mračna. Německé noviny psaly, že československý vojenský letoun bez povolení překročil německé hranice. Měla by nastat odvěta i za cenu risku konfliktu? Sudetoněmecká strana oslavuje velkolepé vítězství. Čeští sokolové vyvolali střety na polských hranicích...

Eger nevěděl, jestli je na čemkoli z toho vyjma volebních výsledků zrnko pravdy, ale bylo mu jasné, že nehledě na to bude to všechno využito proti nim.

Pohled na hodiny mu prozradil, že by se měl dostavit do hlediště na novou zkoušku *Karla V*. Operní zkoušky jako příslušník činohry obyčejně přenechával vybraným zaměst-

nancům, ale teď už nechtěl ani jedinou zkoušku toho kusu vynechat.

Měl by předtím promluvit k zaměstnancům?

Vrhl poslední pohled na snímek Angela Neumanna, než za nimi zamířil. *Hrát se musí dál.*

Rozhovory utichaly, když procházel okolo. Šepot ustával.

Ticho, když vkročil doprostřed jeviště, nemohlo být dusnější.

„Nemám pro vás žádný chytrý citát nebo zaručenou radu,“ začal. „A nebudu vám nic nalhávat. Budoucnost je nejistá a s každým dnem vypadá černěji. Možná se ptáte, jaké místo má divadlo ve světě, kde se dennodenně dějí hrůzy a kde si mnozí z vás dělají starosti o své blízké, kteří zůstali za hranicemi. Ani na to nemám odpověď. Vím jistě jen jedno: lidé, kteří si přes den dělají starosti a mají strach, tady večer propukají v smích, zadržují dech napětím a cítí naději. Nevím, co nás čeká ani kdy, ale tohle nemůžeme jim ani sobě samým vzít...“

Připadal si zvláště, když na sobě cítil napjaté pohledy ansámblu. Viseli mu na rtech, hýčkali si jeho slova jako modlitbu. Doufali... v naději. Nikdy by ho nenapadlo, že vrcholem jeho herecké kariéry bude proslov pro ansámbl. Uvnitř se cítil stejně nejistý a rozpolcený jako nepochybně většina z nich.

Býval ale dobrým hercem. Přesvědčil i sám sebe, že by měli vytrvat.

V tom podivném povzneseném stavu se zachvěl zimou. Ale i chlad, který cítil, mu připadal jako sen.

„Ach ne,“ vydechl. Před ústy se mu zformoval obláček mlhy. Pokusil se pohnout, ale nemohl.

Dotek něčeho cizího a smrtelně studeného zesílil.

Tak takhle vypadá dotek smrti, pomyslel si. Necítil strach, ale byl si jistý, že to dříve či později ještě stihne napravit.

Leppinovy oči se rozšířily úžasem – a strachem, který k němu přišel snadno.

Ředitel Eger nehybně stál uprostřed jeviště. Kolem něj kondenzovala jemná mlha a na špičkách prstů mu vyrůstaly ledové jehličky.

Leppin spěšně vyslovil zaříkání na posílení ochranných značek kolem jeviště. Klouby ho bolely stále silněji s každým slovem. Dořekl závěrečné slabiky a málem se bolestí svalil na zem, ale včas ho zachytil pár silných rukou.

„Co teď?“ vyhrkl Stefan.

Leppinovou myslí proběhl bezpočet možností: zařikadla, amulety, svěcená voda... Tušil ale, že nic z toho by nezabralo, a to ani se Stefanovou a Hanninou pomocí.

Hanna... Dívka zírala na ředitele Egera stejně jako všichni ostatní, ale nebyla ochromená šokem nebo strachem. V jejím výrazu se mísil hněv s odhodláním. Vystoupila na jeviště. Leppinovi v tom okamžiku připomněla Miladu z jednoho z jeho starších příběhů. Nedbale namířené světlo jí na vteřinu vytvořilo kolem hlavy cosi jako svatozář. Připomínala světici, ale zdaleka jí nebyla. Byla tvrdohlavá, odvážná, překrásná.

„Co teď?!“ zopakoval Stefan.

V tu chvíli hlasité zvolání přehlušilo zmatený šepot, který se šířil davem. „Ty zbabělče! Ať už jsi kdokoli – takhle se schovááš za duši mrtvého? Když už chceš bojovat, alespoň se neboj ukázat svou tvář!“

Přikročila ke strnulému Egerovi. Tváří jí probleskl strach, ale nezaváhala. Natáhla ruku a chytila do ní ředitelovu dlaň. Zprudka se nadechla.

Část ledových jehliček na těle ředitele roztála, ale další se začaly tvořit na jejím.

Leppin se probral. Pokusil se o zření, ale nepovedlo se; nedokázal ducha spatřit.

Hanna stiskla Egerovu dlaň silněji a cosi zamumlala. Led se začal přesouvat na ni.

„Vrať se!“ zakřičel na ni Stefan. „Ublížíš si!“

Dívka mu nevěnovala pozornost. Navzdory jektajícím zubům se jí povedlo jasně zvolat: „Ukaž se! Vezmi si mě jako první! Mě přece nenávidíš nejvíc, ne? Židovka, která utekla před těmi zmrdy za hranicemi a přišla sem prosit o práci! Nebo se mě bojíš?!“

Nikdo nepromluvil. Leppin si ale povšiml, že někteří se pohnuli, snad aby vyrazili pro pomoc, ale vzápětí se zastavili. Co se tady dělo?

Hanně i Egerovi se po těle kradl mráz. Na tváři každého z nich vytvořil průsvitnou mozaiku. Hanna zatěkala očima, ale zřejmě už nebyla schopna jiného pohybu.

No tak. Musí to být někdo odsud. Ale ne zaměstnaný v divadle... Leppin se rozhlédl. Pokoušel se vzpomenout si na dokumenty, do nichž mu ředitel Eger neochotně dovolil nahlédnout. Jeho paměť už nebyla, co kdysi bývala, ale věděl o Egerově „kreativní práci se smlouvami“. Což mimo jiné zahrnovalo, že někteří lidé pracující v divadle nebyli kvůli kvótám *de facto* zaměstnání v divadle – Eger věděl, kde požádat o drobnou laskavost.

Ale kdo z těch lidí...?

Náhle si povšiml prázdného místa, kde ještě před chvílí někdo stál.

Horst Feistel, vybavil si. No jistě..., ale kam zmizel?

S rozbitou virgulí mu nezbylo než použít zrnka písku, tak jak mu to kdysi dávno jednou ukázal Meyrink. K jeho vlastnímu úžasu to zabralo. Ani jeho starým očím nedělalo problém spatřit správný směr. Pohyb mu činil potíže, jako by se snažil prodírat vodou, ale on i Stefan se tak dostali do zákulisí. Hned za scénou seděl muž shrbený nad křídovým obrazcem.

Vskutku to byl Feistel; scénograf divadla, ale formálně zaměstnaný filmovou společností, pro niž také vymýšlel kulisy a kde měl Eger známé.

Feistel strnul, když je spatřil. „Pokouším se to zastavit,“ vyhrkl.

„Tak to udělej,“ odvětil chladně Leppin.

„Nevím jak! Neposlouchá mě!“

Stefan se tvářil, jako by se na scénografa chtěl vrhnout, ale také viděl, že muž mluví pravdu. Neměl tušení, jak ovládat přízrak, který sem přivolal; jen jak toho využít svými vzkazy...

Ubíhaly drahocenné vteřiny.

Leppin popadl překvapeného muže za límec a téměř ho dovlekl na jeviště. Eger a Hanna už byli celí pokrytí námrazou. Tak nádherné vzory a přitom tak děsivý pohled... Leppin mrštil Feistela směrem k nim.

„Zastav to, nebo se k nim připoj,“ vyzval ho.

Feistel se napřímil a zadíval se na obecenstvo šokovaných zaměstnanců.

„Ne,“ pravil. Jeho hlas se rozléhal sálem. „Ne, dokud nebudu přesvědčený, že se divadlo změní k lepšímu.“

Stefan se neudržel a vrhl se na něj, ale pak jako by strnul v půli pohybu. Zoufale se zadíval na Hannu. Její hrud' se hýbala mělkým dechem, ale jinak dívka působila až přízračně.

Leppin si nemohl nevšimnout zvláštního lesku ve Feistelových očích a napadlo ho, nakolik teď mluví onen muž a nakolik duch. Chtěl k němu vykročit, ale zjistil, že nemůže. Každý pokus o pohyb vyústil v nesnesitelnou bolest v jeho kloubech a už to nebylo jako se prodírat vodou, nýbrž medem. Kdyby měl udělat krok, omdlel by bolestí.

„Nebudeme dál trpět, jak se tohle divadlo vede!“ pokračoval Feistel. „Proč tedy odkládat nevyhnutelné?“ Rozhlédl se po zaměstnancích. „Už dlouho jsme nesloužili jako skutečně německé divadlo, ale můžeme se jím zase stát! Staneme se jím – je to jen otázka času. Nač otálet?“ Scénograf zvýšil hlas: „Však se na sebe podívejme! Už desetiletí přicházíme o diváky! Jsme zdrojem výsměchu!“

„To není pravda,“ zachraptěl Leppin.

„Je, a i vy jste to umožnil, stejně jako náš ředitel!“ Feistel pohlédl na ochromeného Egera. „Ne se zlým úmyslem, ales-

poň doufám, ale kvůli vlastní slepotě!“ Scénograf propukl ve smutný, zoufalý smích. „I zatracení čeští novináři to vidí! Je načase, aby se s tím něco udělalo. Mělo se to tu od základů změnit už dávno.“

Leppinovu zoufalství se vyrovnal pouze jeho rostoucí hněv.

Zabílo by ho to, bála se tehdy Henriette, když ho Eger přišel požádat o pomoc.

Budiž; stejně už je jednou nohou tam.

Jestli se nemýlím, jestli jsi to opravdu ty, příteli... poslechni mě. Víš, že mě to může zabít, ale taky víš, že to stojí za to. Musíme to zastavit, pomyslel si.

Tehdy u sebe doma váhal, zda těm dvěma mladým prozradit své podezření. Nakonec si ho nechal pro sebe. Nejspíš byl jen starý blázen, když ho napadlo, že Stefanovu záchranu i předchozí zapuzení ducha měl na svědomí jiný duch – někoho, kdo měl sám s duchy za života bohaté zkušenosti.

„Přivolávám tě, duchu Gustava Meyrinka,“ zašeptal. „Nabízím ti tohle staré tělo jako schránku v tomhle světě. Rád tu cenu zaplatím. Pokud jsi tu, už nečekej.“

Do nozder mu pronikla letmá vůně čehosi kouřového a nasládlého. Ale nic víc. Snad jen – cosi ho hrálo na hrudní kosti.

No jistě...

Na řetízku mu zastrčená pod vestou stále visela lahvička s modravými krystalky.

Tu lahvičku mu kdysi daroval právě Gustav. Leppin neodolal a s drobnými úpravami tu scénu zvěčnil ve své *Severinově cestě do temnot* – ostatně její Mikuláš byl celkem věrnou kopií Meyrinka poté, co se jeho život zhrotil, před jeho odchodem do Vídně.

„Co je to?“ ptá se Severin.

„Čínský jed,“ odvětl Mikuláš.

„A to mi darujete?“

„Mám víc, odkud to pochází.“

Je to jed. Moje cesta ven, můj únik, pokud ucítím, že příliš ztrácím sám sebe... že příliš podléhám nemoci, která mě rozkládá, pomyslel si Leppin stísněně. Měl by se snad na věčnost vydat teď?

S vypětím sil, mučivé bolesti navzdory, zdvihl ruku, vytáhl lahvičku a přiložil ji k ústům.

Jed mu na jazyku chutnal hořkosladce. Než ale stačil do úst vyprázdnit celý obsah, jako by látka silně zhořkla. Leppin od-táhl lahvičku od úst. Více než polovina jejího obsahu ještě zbývala uvnitř.

Pohled se mu rozostřil. Nohy mu ještě více ztěžkly. Vlastní tělo vnímal jako cosi zvláštního, téměř cizího; robota, které-ho odkudsi ovládá.

Vzpomněl si, jak kdysi po nekonečných pár vteřin sdílel tělo s nepokojným duchem, jemuž za života nikdo nevěřil. Ale... to nebyla jeho vzpomínka, nebo snad ano?

Cítil, jak se mu koutky úst roztahují do bláznivého úsměvu.

Takže jsi to dokázal! Tak rád bych si s tebou o všem popoví-dal..., ale máme práci.

Najednou zcela jasně viděl stříbřitou síť rozprostřenou ce-lým sálem, v níž jako lapené ryby vězeli zaměstnanci. Kolem Egera s Hannou na jevišti vířila ledová mlha.

Feistelovy oči zářily nadpozemským světlem. Ovládal du-cha svým hněvem, aniž si to sám uvědomoval, nebo duch zís-kal vládu nad ním?

Na tom nezáleželo. Vybavoval si veškeré duchy, které kdy poslal zpět do zásvětí, a věděl, že teď u sebe nemá své věrné tarotové karty, virguli, svčenu vodu, vodu z Gangy či Nilu, sušené byliny, talismany... Neměl nic než vlastní zkušenost.

Ale ta stačila.

Leppin cítil, jak mu celým tělem vystřeluje bolest, když vykročil za Feistelem, ale vnímal ji jako cosi vzdáleného, ne-podstatného. Scénografova tvář se protáhla úžasem. On už byl na dosah. Vztáhl ruku a dotkl se Feistelova čela. Cítil sílu

přelévající se jako voda ve zřídle. Feistel ji neovládal, ne vědomě, přinejmenším.

Leppinova ústa vyřkla cosi, čemu sám nerozuměl – ale *vě-
dě-
l,* co prastaré arabské zaklínadlo znamená.

Cítil, jak se mu ta síla začíná přelévat do dlaně – ale bránila se, vzdorovala. Hrozila ho stáhnout s sebou, pokud ji pošle pryč. Leppin už by se nebránil, kdyby to znamenalo, že bude divadlo v bezpečí.

Jeho starý přítel by ale nic takového nepřipustil.

Druhou rukou trhl za neviditelná vlákna a uslyšel desítky úlevných a vyděšených vydechnutí.

Feistel ani duch se ale nevzdávali.

„Nechte toho!“ zavřískl Feistel. „Jen táhnete tohle divadlo do záhuby! Já ho chci zachránit, za každou cenu!“

Koutkem oka Leppin zahlédl Stefana sklánějícího se na Egerem a Hannou. Oba se silně třásli, ale jinak vypadali v pořádku.

Teď už to bylo jen mezi nimi.

Leppin zachytil Egerův pohled a cosi v něm, snad on i jeho starý přítel, se ozvalo: „Tohle divadlo nepotřebuje záchranu – ne teď. Možná brzy..., ale ne od takových jako vy, nýbrž před nimi. A bude se bránit, protože žije ve snech a vzpomínkách lidí, kteří si ho nenechají vzít – ne bez boje.“

Oběma rukama chytil Feistela za spánky a ucítil, jako by ho udeřil elektrický proud. Cosi jím projelo, proudilo spolu s jedem v jeho žilách, a on se bál, že jeho srdce to nevydrží, že duch unikne a on zemře, aniž by ho zastavil – ale něco jiného to dokázalo. Leppin cítil, jak cizí duch prohrává bitvu odehrávající se jakoby mimoděk v jeho těle.

Paulu Leppinovi proběhl život před očima. Úsměvy dívek, šustění šatů a světlo luceren. Modrý soumrak a studený vítr k ránu, než přijde zlatavý úsvit. Melancholické vlny na řece, když kráčí po opuštěném nábřeží. Smích, pláč, mráz, plameny, láska, zrada. Vůně kostelů a bordelů. Prázdné kapsy a svatozáře z cigaretového dýmu. Chtivé tváře mladých stu-

dentů a přízraky v očích vrásčitých žen. Dlažební kostky pod uondanýma nohama a nekonečné nebe nad rozčuchanými vlasy. Groteska a tragédie. Narození. Pohřeb. Zármutek...

A v tom všem spatřil i střípky jiného života...

... než se rozplynuly jako ranní mlha nad řekou a on vytušil, že je to naposledy, co se setkávají – alespoň na tomto světě.

„Díky, můj příteli,“ zašeptal Leppin téměř neslyšně.

Přítomnost čehosi nezemského se nenávratně vytratila a on zavrával, ale kdosi ho i tentokrát zachytil. Stefan se na něj povzbudivě usmál a pomohl mu na židli.

Horst Feistel se neovladatelně roztřásl a klesl na kolena, tvář zkřivenou porážkou.

„Chtěl jsem jen změnit tohle divadlo k lepšímu,“ hlesl. Po tvářích mu stékaly slzy.

Leppin jím pohrdal – ale věřil, že to bohužel myslel vážně.

Odbila půlnoc. Pak jedna hodina ranní. Druhá.

Paul Leppin upřeně hleděl na fotografii svého syna, pořizovanou jen pár měsíců před jeho smrtí.

Neměl ani šanci se rozloučit. A teď, když přišel o část jedu, svého úniku v případě, že by došlo na nejhorší, neměl ani šanci se za ním snadno vydat.

Na jednu stranu cítím něco jako úlevu, že nevidíš, jak se kolem nás hroutí svět. Na stranu druhou... Měl jsi celý život před sebou. Ty bys měl žít, ne já. Ne já.

Jak snadné by bylo provést vyvolávání a zkusit přivolat právě jeho duši...

„Ne,“ vzdychl téměř neslyšně a odložil fotografii. V očích se mu zaleskly slzy. „Na to nemám právo. Ať už jsi, kde jsi..., odpočívej v pokoji, můj synu.“

Stárnoucí císař zemřel. Po sobě zanechal říši, nad kterou nikdy nezapadalo slunce.

Brzy se měla rozpadnout. Ale dějiny si ji budou pamatovat... Ředitel Paul Eger přemítal, zda si budou pamatovat i něco tak napohled malého a bezvýznamného jako divadlo poté, co mu jednou bude konec. Jeho pohled přelétl od císařova lože k prázdnému místu v lóži hned vedle jeviště. Paul Leppin na premiéru nedorazil; jeho manželka Henriette jen vzkázala, že se mu zdravotně přitížilo. Stefan s Hannou však seděli na zbývajících sedadlech, připraveni zasáhnout, kdyby na to došlo. Eger pochyboval, že toho kdy bude potřeba. Zdálo se, že čas duchů se chýlí ke konci. Ve světě teď strašily mnohem horší přízraky.

„Jeho odkaz nedočkal se naplnění,“ pravil Juan de Regla po boku mrtvého vladaře a Eger se opět soustředil na scénu.

„Jsme mu však navždy vděčni, neboť se snažil hrdinsky,“ pronesl Francisco Borgia.

Eleonore chraptivě dodala: „Nechť spočívá v pokoji.“

Nastalo ticho.

Pak jej následoval potlesk otřásající sálem.

Paul Eger sledoval výrazy diváků s toutéž směsí radosti, hrdosti a melancholie jako pokaždé. Tento kus byl ovšem skutečně výjimečným zakončením této operní sezony.

Později, když ustaly gratulace, a i zákulisí utichlo, se ředitel vrátil do kanceláře. Pořád mu zbývala práce k dokončení. Asi by neměl trávit čas přehledy výdajů a revizemi smluv tak pozdě, a navíc po úspěšné premiéře, ale teď tu alespoň bude mít klid. Zítra se vrtkavé kolo štěstěny roztočí nanovo.

Když odemkl kancelář, spatřil na podlaze složený kus papíru. Někdo ho musel prostrčit pode dveřmi. Shýbl se pro něj a žaludek se mu stáhl podezřením.

Nenávistný a výhružný obsah dopisu potvrdil jeho podezření. Ovšemže byl lístek anonymní – a psaný na stroji. Nešlo o první ani poslední takový dopis, tím si byl Eger jist.